

La igualtat d'oportunitats educatives en els ecosistemes de l'educació 360

Sessió 2 – 18/05/18

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

Mireia Mas

@mireiamasro

Cap de projectes a Fundació Jaume Bofill, educadora i psicopedagoga

**LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS
EDUCATIVES EN ELS
ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360**

FUNDACIÓ
JAUME
BOFILL

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ÍNDEX

Què farem avui?

LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EDUCATIVES

- La via de les polítiques públiques
- Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?
- Diagnosi: indicadors i barreres
- Resultats
- Conclusió

EL PRECEDENT DE L'EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

- Què és l'Educació 360 - Educació a Temps Complet?
- Sistemes i Models:
 - ➔ Escoles a Temps Complet
 - ➔ Oportunitats Educatives Fora Escola

LABORATORI: ON SÓC?

PAUSA – CAFÈ

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

- Què són?
- Com es construeixen?
- Casos d'èxit
- Aliança, lideratge i compromís
- Inversió econòmica
- Accés i participació
- Personalització de l'aprenentatge
- Sistema d'informació fiable
- Millora de la qualitat

LABORATORI: ON SOM?

LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS

La via de les polítiques públiques

- La igualtat d'oportunitats s'ha d'entendre com **l'eliminació dels obstacles i les barreres que afecten persones i col·lectius vulnerats i que impedeixen que puguin assolir els seus objectius o potencials.**
- La igualtat d'oportunitats implica que **el gènere, l'origen social familiar, l'origen migrant i ètnic, la discapacitat, l'edat o el lloc de residència, no són barreres que afectin o determinin les trajectòries educatives.**
- El concepte d'**oportunitat** no es refereix pas a una possibilitat hipotètica, sinó a una **opció real i materialitzable gràcies a un esquema de polítiques públiques que s'activen per garantir-la com a tal.**
- Per tant, les accions i polítiques d'igualtat d'oportunitats són intervencions prèvies que busquen **igualar les condicions de partida i de procés** perquè siguin el talent, l'esforç i la capacitat individual els únics factors responsables dels resultats.

Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?

DIAGNOSI

Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?

La pobresa infantil s'identifica com un factor de risc que incideix en el rendiment escolar i que predisposa al fracàs escolar a aquest grup de població.

El fracàs escolar és decisiu a l'hora de reproduir el cercle viciós de la pobresa i l'exclusió social en l'etapa adulta, ja que dificulta la seva inserció laboral i social (Fedaiia, 2012).

L'abandonament escolar prematur reproduceix les dinàmiques de desigualtat social. No és aleatori qui abandona ni en clau de gènere, nacionalitat, etnicitat o classe social.

Perquè l'anàlisi sobre el fracàs i l'abandonament no es pot desvincular del debat sobre un sistema educatiu més just i equitatiu que obre oportunitats d'èxit per a tots els estudiants. (...) podem afirmar que el debat s'ha de traslladar al nucli mateix de selecció, transmissió i certificació del coneixement escolar o, dit d'una altra manera, al currículum, la pedagogia i l'avaluació que opera als centres d'Educació Secundària Obligatòria de Catalunya (Tarabini, 2017).

L'austeritat de la despesa en educació arran de la crisi econòmica s'ha traduït en una triple reducció que ha afectat la cartera de programes educatius, la cobertura de necessitats socials i les condicions docents. En contrapartida, ha augmentat la despesa familiar en educació i s'ha remercantilitzat l'accés als ensenyaments reglats i no reglats.

Les retallades de despesa educativa pública a Catalunya al llarg del cicle d'austeritat, entre el 2009 i el 2013, sumen 1.264 milions (amb inflació ajustada el 2016). D'aquest total, el 24% retallat correspon a programes i partides d'igualtat d'oportunitats, despesa local dels ajuntaments, formació de professorat i R+D educatiu (Martínez-Celorrio, 2017).

DIAGNOSI

Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?

La desigualtat en l'oferta educativa fora del currículum afecta negativament a aquells centres o territoris situats en contextos socioeconòmicament vulnerables i emergeix com un factor de desigualtat important en les trajectòries educatives i personals dels infants i adolescents.

Els nois i noies de primària amb famílies d'estrats socioeconòmics més elevats tendeixen a participar més en activitats que garanteixen oportunitats educatives diferents i complementàries a l'escola, ja que moltes d'aquestes impliquen despeses econòmiques regulars de les famílies. En aquest aspecte, el temps lliure fora escola pot convertir-se en el temps de les desigualtats (Molinuevo, 2009).

Les entitats d'educació comunitària presents en el Tercer Sector Social de Catalunya han estat, històrica i actualment, les institucions que han generat espais de reforç escolar i de lleure per a la infància en risc i estructures de suport familiar, la majoria d'elles en aliança amb la comunitat educativa dels seus barris o ciutats.

Calen mesures de suport a les entitats d'educació de base comunitària, com ara l'edició de materials per a la planificació estratègica de les activitats educatives (Departament d'Acció Social i Ciutadana, 2010).

A Catalunya no existeix un model d'educació fora escola equiparable al sistema educatiu públic, sinó que totes les pràctiques educatives actuals presenten un format molt heterogeni, descentralitzat i fragmentat en diverses iniciatives sense pràcticament sistematització entre elles.

És un repte per aquells que volen que aquest temps educatiu s'optimitzi i sigui més equitatiu a gran escala (Torrubia, 2009).

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

DIAGNOSI

Taxes de pobresa infantil - Internacional

Alguns indicadors: pobresa i tipus de llars

Table.1: Child poverty rate by different family types and equivalised by different scales in selected developed countries, circa 2013
Numbers in brackets indicate country ranking according to each equivalence scale within each family type

		Coupled HH with 1 child			Coupled HH with 2 children			Coupled HH with 3+ children			Single parent HH with 1 child			Single parent HH with 2+ children		
		LIS	OECD mod.	OECD orig.	LIS	OECD mod.	OECD orig.	LIS	OECD mod.	OECD orig.	LIS	OECD mod.	OECD orig.	LIS	OECD mod.	OECD orig.
Anglo-Saxon Countries	au10	7.8 (14)	7.9 (14)	8.1 (11)	7 (12)	6.3 (9)	7.7 (9)	13.9 (13)	13.8 (11)	17.9 (7)	23.2 (11)	15.5 (9)	13.8 (9)	39.6 (13)	26.5 (10)	32.3 (10)
	ca10	7.3 (12)	7.3 (12)	8.3 (13)	9.1 (13)	9.8 (13)	11.4 (13)	15.1 (14)	17.4 (14)	23.2 (12)	30.7 (15)	26.5 (15)	25.9 (15)	37.4 (12)	34.6 (13)	38.2 (12)
	ie10	6.4 (10)	6.7 (11)	7.5 (10)	6.2 (8)	6 (8)	6.9 (7)	6.6 (6)	8.4 (6)	11.5 (3)	28.1 (12)	16.5 (11)	14.5 (10)	22.7 (5)	10 (4)	13.8 (4)
	uk13	7.6 (13)	7.5 (13)	8.2 (12)	6.5 (9)	6.9 (11)	9.2 (10)	9.3 (8)	11.6 (8)	18.8 (8)	14.9 (5)	8.4 (3)	7.6 (3)	12.1 (2)	8.6 (3)	11.9 (2)
	us13	9.4 (15)	9 (15)	9.9 (15)	10.1 (15)	10 (14)	11.9 (14)	16.7 (15)	19 (15)	26 (15)	31.6 (17)	27.1 (16)	26.7 (16)	48.5 (17)	45.5 (17)	50.6 (17)
Nordic Countries	dk13	1.9 (1)	1.9 (1)	2.2 (1)	1.6 (1)	1.6 (1)	2.2 (1)	4.1 (4)	6.8 (3)	10.8 (2)	6.6 (1)	4.4 (1)	4.3 (1)	9.5 (1)	7.8 (2)	11.4 (1)
	fi13	2.3 (2)	2.3 (2)	2.6 (2)	2.8 (3)	2.5 (2)	3.5 (2)	1.6 (1)	3 (2)	11.7 (4)	7.9 (2)	5.1 (2)	4.9 (2)	16.7 (4)	6.3 (1)	13.5 (3)
	is10	4.8 (7)	4.2 (6)	4.3 (5)	2.9 (4)	2.6 (4)	3.6 (3)	3.1 (3)	2.6 (1)	4.6 (1)	21.5 (8)	13.7 (8)	13.7 (8)	25.7 (7)	16 (6)	20.1 (7)
	no13	3.4 (4)	3.2 (3)	3.5 (3)	3 (5)	3 (5)	4 (4)	6 (5)	8.2 (5)	11.8 (5)	13.1 (3)	8.7 (4)	8.1 (4)	25.9 (9)	20.9 (9)	26 (9)
Continental Europe	at13	3.1 (3)	3.6 (4)	3.6 (4)	6.8 (10)	8.1 (12)	10.1 (12)	12 (12)	14.9 (12)	24.8 (13)	18.2 (7)	10.5 (6)	9.6 (5)	25.8 (8)	16.4 (8)	24.9 (8)
	fr10	6.2 (9)	6.3 (10)	6.9 (9)	6.9 (11)	6.5 (10)	9.5 (11)	11.7 (11)	14.9 (13)	22.3 (11)	21.6 (9)	16.1 (10)	16 (11)	31.6 (10)	28.3 (11)	36.4 (11)
	de13	4 (6)	3.9 (5)	5.4 (7)	3.5 (6)	3.6 (6)	5.4 (5)	10.1 (9)	13 (10)	21.6 (9.5)	29.1 (13)	18.7 (12)	19.6 (12)	37.1 (11)	29.7 (12)	38.4 (13)
	lu13	6.6 (11)	6.2 (9)	8.7 (14)	10.1 (14)	10.4 (15)	12.6 (15)	6.9 (7)	11.7 (9)	25.1 (14)	29.7 (14)	20.8 (13)	20.7 (13)	46.8 (16)	38.7 (15)	45.1 (15)
	nl13	5.2 (8)	4.8 (7)	4.8 (6)	2.3 (2)	2.6 (3)	5.9 (6)	2.8 (2)	7.3 (4)	14.6 (6)	14.7 (4)	9 (5)	12.4 (7)	16.5 (3)	12.6 (5)	14.9 (5)
	ch13	3.7 (5)	4.8 (8)	6.1 (8)	5.4 (7)	4.5 (7)	6.9 (8)	10.8 (10)	10.3 (7)	21.6 (9.5)	15 (6)	12.1 (7)	12.1 (6)	24.4 (6)	16.4 (7)	16.4 (6)
Mediterranean Countries	gr13	14.3 (17)	14.9 (17)	15.8 (17)	17.7 (17)	19.1 (17)	21.9 (17)	18.5 (16)	21.6 (16)	26.3 (16)	23.1 (10)	23.1 (14)	22.5 (14)	46.5 (15)	44.4 (16)	48.2 (16)
	it14	12.1 (16)	13.4 (16)	14.9 (16)	16.4 (16)	15.9 (16)	20.6 (16)	30.4 (17)	27.8 (17)	38.3 (17)	31.2 (16)	29.9 (17)	32.4 (18)	56.8 (18)	54.2 (18)	56.6 (18)
	es13	14.7 (18)	15.9 (18)	17.2 (18)	20 (18)	19.2 (18)	22.5 (18)	37.3 (18)	39.3 (18)	44 (18)	36.4 (18)	30.9 (18)	30.8 (17)	43.3 (14)	37.4 (14)	43.5 (14)

Source: Luxembourg Income Study (LIS) Database

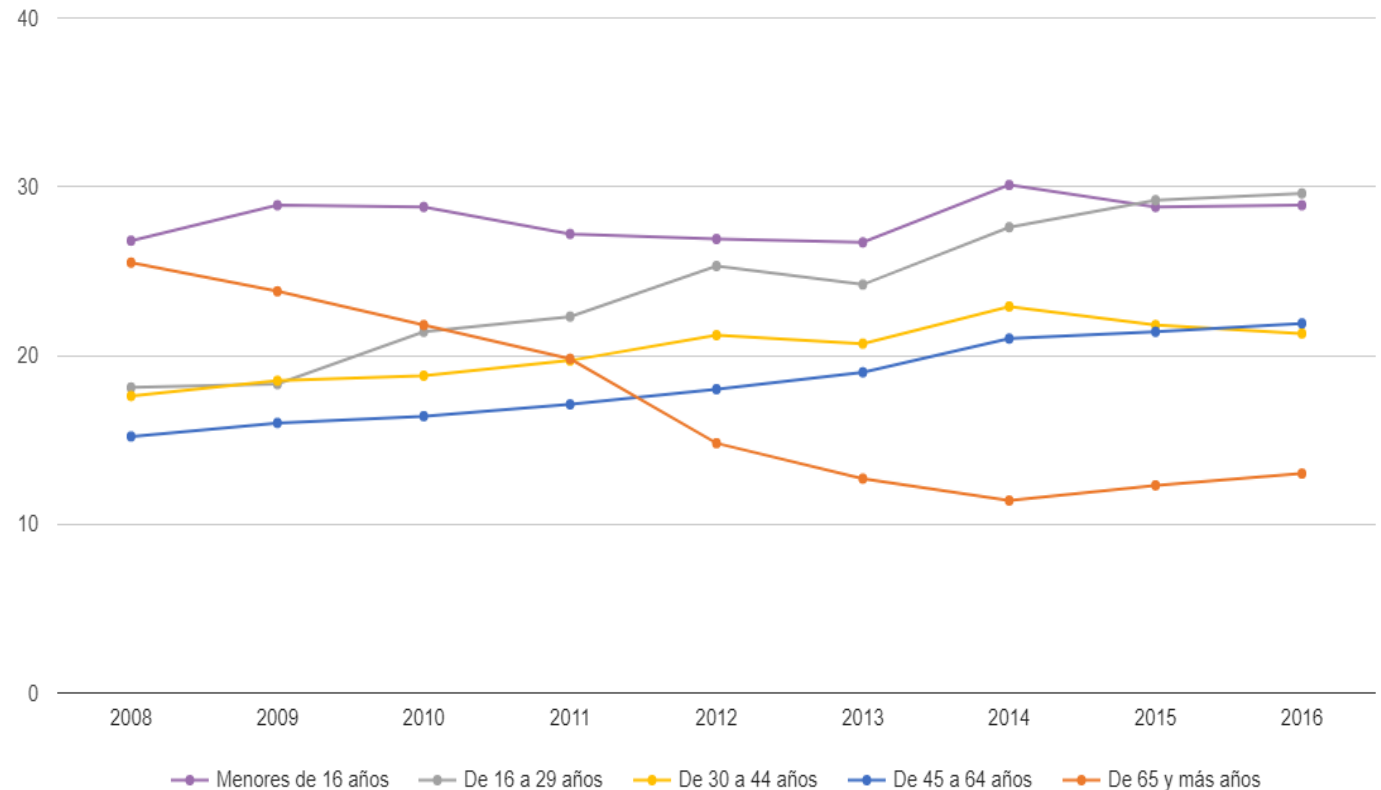
Utilitzar escales d'equivalència diferents pot donar com a resultat estimacions dels nivells de pobresa dispars, però hi ha una cosa immutable:
Espanya gairebé sempre està a la cua en la lluita contra la pobresa infantil, i en gairebé tots els tipus de llars.

DIAGNOSI

Alguns indicadors: pobresa

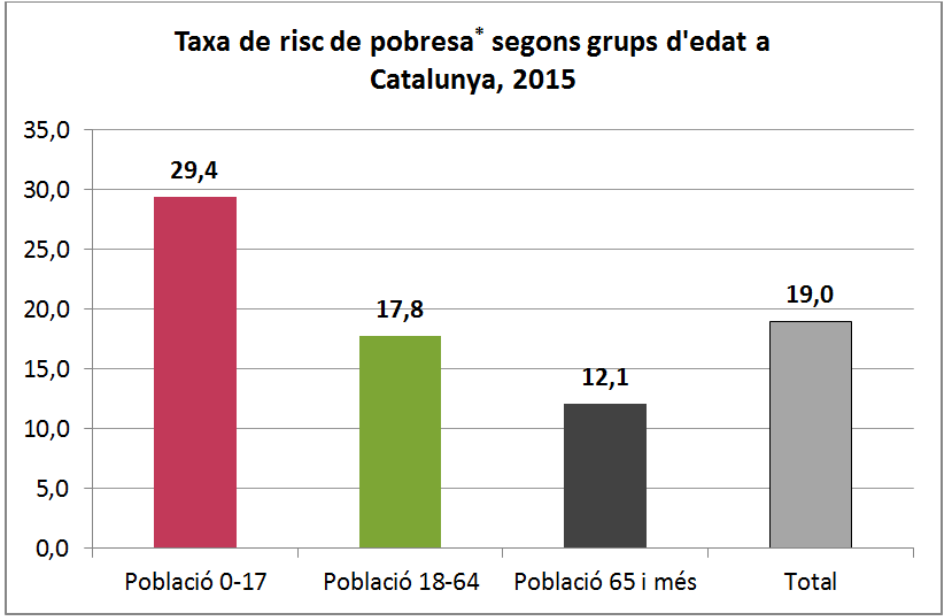
- Les **persones adultes joves** (16-29 anys) tenen la taxa més alta, amb un 37,60%, (36,4%, 2n 2015).
- La **infància** (menors de 16 anys) presenta una taxa de 31,70% (33,4% el 2015).
- Les persones que viuen en llars amb nens i nenes tenen taxes de AROPE fins a **30 punts percentuals més elevades** que les d'aquelles que viuen en llars compostos només per adults.
- El 53,3% de les llars monoparentals amb 1 o més fills/es a càrrec estan en **situació de risc de pobresa i exclusió social**, xifra que baixa al 28,5% en les llars amb dos adults i nens/es a càrrec.
- En relació a la **formació**, la pobresa arriba al 29,2% de les persones amb el primer cycle de secundària i al 26% de la que té estudis primaris.

Riesgo de pobreza por edades 2008-2016

DIAGNOSI

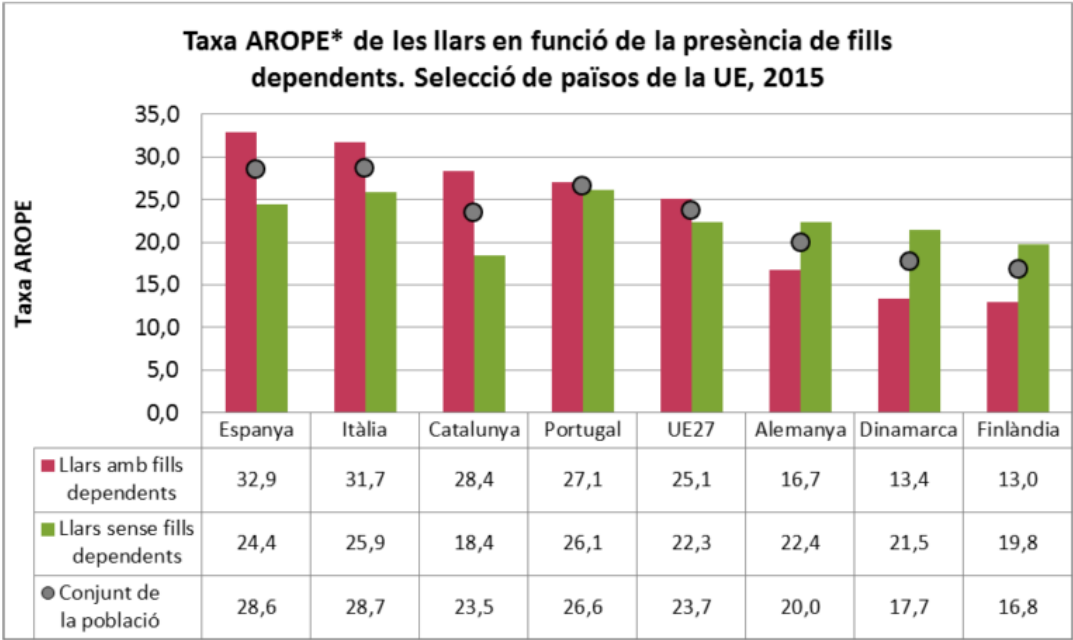
Alguns indicadors: pobresa

La taxa de risc de pobresa entre els infants i adolescents és més alta que la del conjunt de la població: 411.800 infants

A Catalunya, gairebé 3 de cada 10 infants i adolescents (29,4%) es trobaven l'any 2015 en situació de risc de pobresa, més de 10 punts percentuals per sobre la mitjana del conjunt de la societat (19%), i molt per sobre del col·lectiu de gent gran (17 punts per sobre que la població de més de 65 anys).

Enquesta de condicions de vida 2015 - Catalunya

La pobresa i l'exclusió social en infants i adolescents es redueix de forma efectiva amb polítiques de suport a les famílies

La comparació entre Catalunya i altres països de la Unió Europea mostren com països que han apostat fort per les polítiques de suport a la infància i les seves famílies, han aconseguit no només reduir de forma efectiva els seus nivells de pobresa (destaca el cas de Finlàndia, 6,7 punts per sota de la taxa de Catalunya) sinó que el col·lectiu 0-17 no és, en aquests països, el més afectat per la pobresa.

DIAGNOSI

Alguns indicadors: pobresa

Baròmetre de les famílies 2014 - Barcelona

Baròmetre de la infància i famílies a Barcelona, 2014

Introducció	Desigualtat econòmica	Situació Laboral	Privació relacional			
-------------	-----------------------	------------------	---------------------	--	--	--

% de menors de 16 que no disposen dels següents ítems perquè les famílies no s'ho poden permetre, Barcelona 2014

	Barcelona	Catalunya	Espanya
Roba nova (que no sigui de segona mà)	6,6	6,8	7,7
Dos parells de sabates adequades (o un parell adequat per qualsevol època de l'any)	1,9	2,1	2,9

Tenir regularment activitats d'oci (esport, tocar un instrument, organitzacions juvenils, etc.)	11,3	21,3	13,0
Poder participar en els viatges i esdeveniments escolars pels quals s'ha de pagar	7,5	13,2	11,6
Celebrar les ocasions especials (aniversaris, sants, esdeveniments religiosos, etc.)	6,7	15,8	11,4
Poder reunir-se de tant en tant amb els amics per jugar o convidar a prendre alguna cosa	6,7	19,1	12,8
Equips d'oci a l'aire lliure (bicicletes, patins, etc.)	3,9	9,7	6,0
Llibres adequats per a la seva edat	2,7	3,1	2,3
Joguines que es poden utilitzar dins de l'habitatge (joguines educacionals per nadons, jocs de taula, jocs d'ordinadors, etc.)	2,7	3,9	3,5

- L'11,3% dels menors de 16 anys no poden realitzar de forma regular activitats d'oci i esport.
- El 7,5% no poden participar en els viatges i esdeveniments escolars pels quals s'ha de pagar.

La privació relacional

La pobresa té múltiples manifestacions i una d'elles és la privació relacional, la privació de l'adquisició de béns o serveis que provoquen una feblesa en els mecanismes de participació a les xarxes ciutadanes, socials i familiars, que pot comportar un aïllament relacional que condicioni o faci més precàries situacions d'alta vulnerabilitat social.

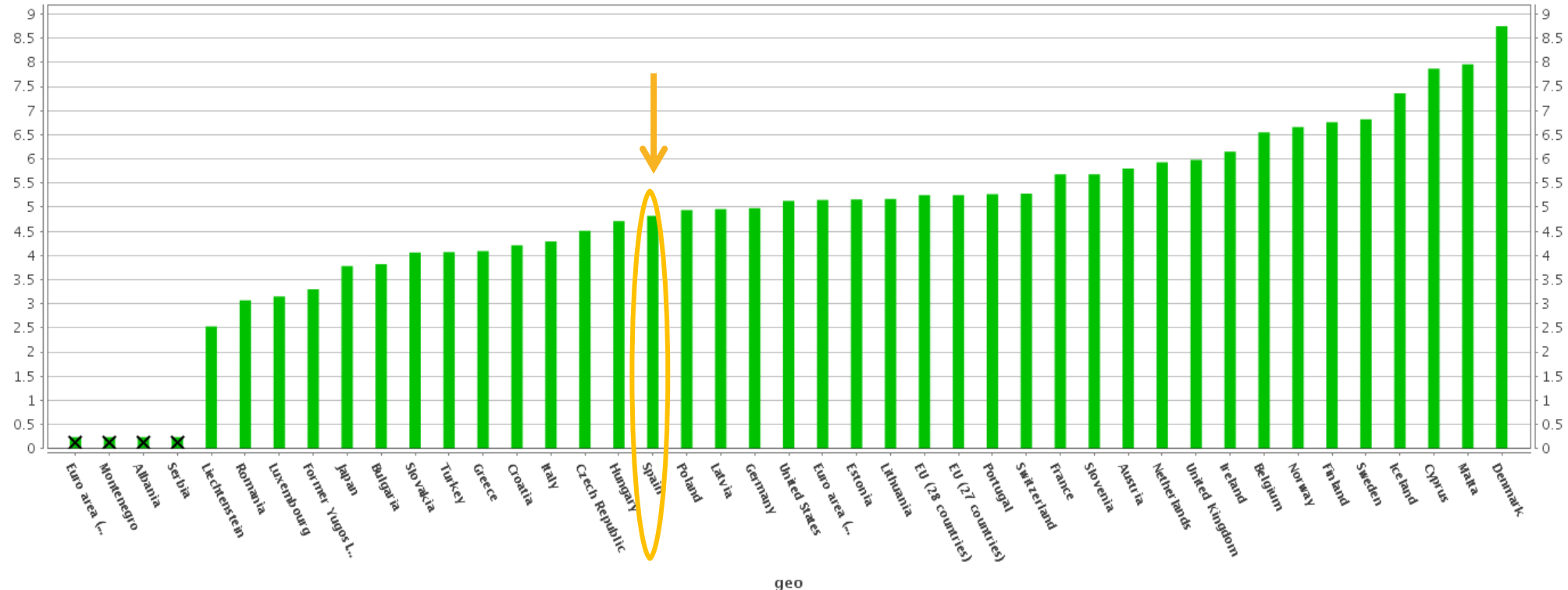
Les famílies vulnerables tenen menys accés a oportunitats d'enriquiment social, cultural i acadèmic que la resta de població.

DIAGNOSI

Despesa pública en educació 2011 - Europa

Alguns indicadors: inversió en educació

Public expenditure on education
Percent of GDP

Exceptions: LU (2007) EL (2005) MK (2003)

■ 2011 ✕ No data

Aquest indicador es defineix com la **despesa pública total en educació**, expressada com a percentatge del PIB. En general, el sector públic finança l'educació ja sigui directament amb les despeses corrents i de capital de les institucions educatives o amb el suport als estudiants i les seves famílies amb beques i préstecs públics, així com mitjançant la transferència de subvencions públiques per a activitats educatives a empreses privades o organitzacions sense ànim de lucre. Ambdós tipus de transaccions es registren conjuntament com a despesa pública total en educació.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

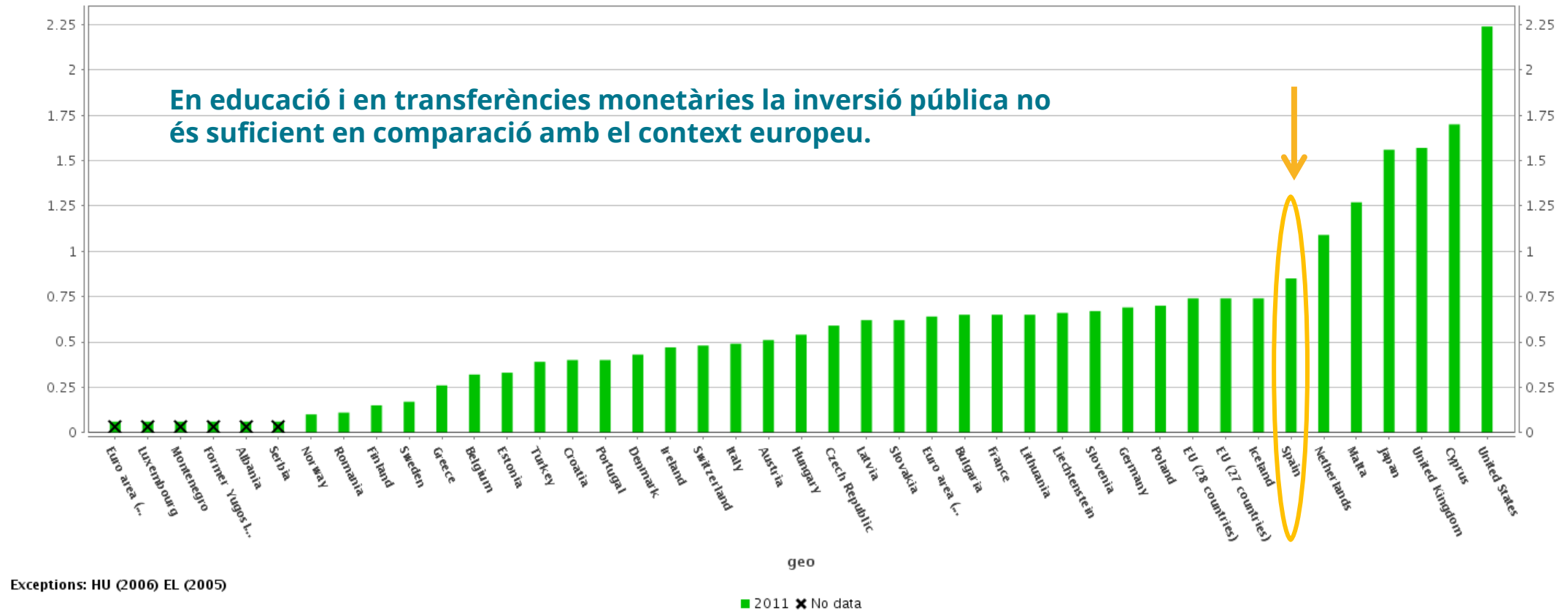
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

DIAGNOSI

Despesa privada en educació 2011 - Europa

Alguns indicadors: inversió en educació

Private expenditure on education
% of GDP

Aquest gràfic recull la **inversió en despesa privada en educació**, és a dir, despeses en educació finançades via aportacions de les famílies i que comprèn: quotes escolars (sortides, activitats, colònies, afa, etc.), materials com ara llibres de text i material didàctic, transport a l'escola (si l'organitza l'escola), menjadors (si els proporciona l'escola), tarifes de matriculació i altres.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

DIAGNOSI

Informe del Síndic de Greuges de Catalunya (2014)

Alguns indicadors: mancances en la creació, desplegament normatiu i pressupostari de polítiques públiques marc

Política

Normativa

Pressupost

- ⦿ Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant (art. 31)
- ⦿ Llei d'Educació de Catalunya – LEC
- ⦿ Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Gràfic 2. Evolució de la despesa en lleure de les llars a Catalunya (2006-2012)

El lleure educatiu, doncs, també s'ha vist afectat per les mesures d'austeritat aplicades per les Administracions Públiques per reduir el dèficit públic: subvencions a entitats de lleure, finançament per a activitats extraescolars a AFA's i ajuntaments, reducció o eliminació de Plans Educatius d'Entorn, així com el finançament a programes vinculats a l'esport federat i a l'escolar.

DIAGNOSI

Barreres a la igualtat d'oportunitats educatives

Nivell socioeconòmic i sociocultural de les famílies

No totes les famílies poden fer front al cost de les activitats d'enriquiment educatiu: accés al lleure i garantia d'estiu educador, reforç escolar, etc. Altres condicionants com el gènere, nacionalitat, etnicitat, classe social o discapacitat, entre d'altres, també incideixen en la desigualtat social en l'accés i la participació.

Retallades en inversió educativa pública

Que han fet disminuir la inversió en educació amb fons públics i augmentar l'educació sufragada amb fons privats: triple xarxa de centres educatius, manca d'un sistema de beques eficient i robust, accés no equitatiu a activitats i experiències d'enriquiment educatiu, etc.

Desprotecció a les famílies més vulnerables

Vulnerabilitat i privació relacional vinculada a l'estructura i composició del nucli familiar (nombre d'infants, nombre d'adults..), als ingressos familiars (atur, prestacions...), a l'accés a l'habitatge o lloc de residència, al nivell socioeducatiu (especialment de la mare), etc., i a la manca de polítiques de suport especialment dirigides a aquest tipus de col·lectiu.

Un sistema educatiu públic poc comprensiu i excessivament normativitzat

Voluntat "certificadora", alta burocratització, amb dificultats vinculades al reclutament, la gestió i la formació docent, poc permeable a la innovació, poc connectat amb l'entorn, recelós a mecanismes de personalització dels aprenentatges i dels itineraris formatius, amb manca d'equitat, amb diversos reptes diferenciats entre la primària i la secundària, i que se sustenta per un cos docent compromès.

Manca de polítiques públiques eficients envers la infància i adolescència

Tot i que existeixen polítiques públiques d'infància que promouen el creixement i la distribució igualitària dels recursos (renda mínima infantil, gratuïtat 0-3, beques menjador, etc.), el "problema" és que la "rendibilitat" d'aquestes polítiques es copsa a llarg termini, molt més enllà dels cicles polítics de 4 anys i, per tant, no s'activen ni es despleguen.

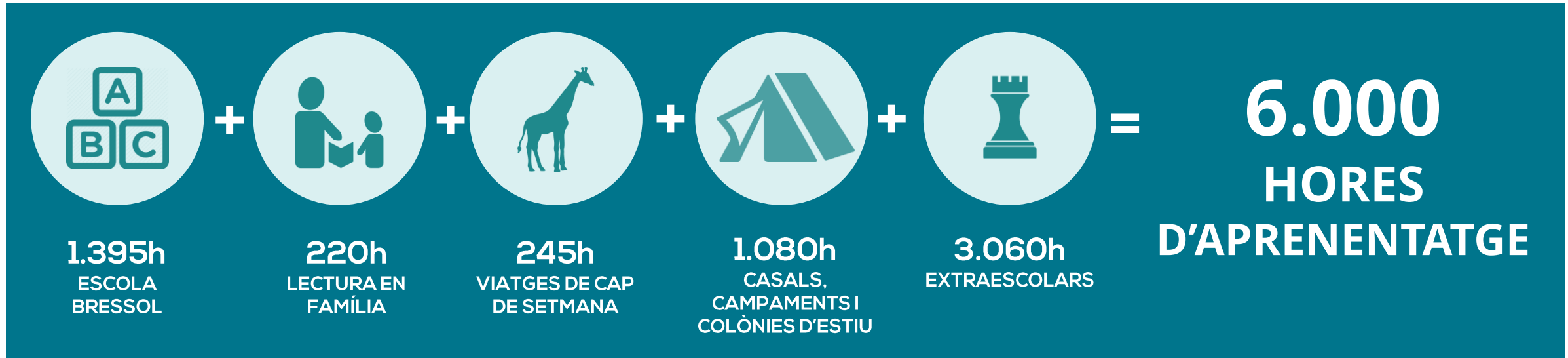

Mercat laboral dual esperonat pel procés de desvinculació educativa dels joves

Mercat de treball caracteritzat per una acusada polarització de qualificacions amb sobreformació universitària i infraformació bàsica, que "atrau" joves sense oportunitats educatives i desvinculats del sistema a llocs de treball precaris amb baixes remuneracions.

RESULTAT

Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?

“Els nens que neixen a la pobresa tenen menys probabilitats d'experimentar el mateix tipus d'aprenentatge enriquit que els seus companys de classe mitja. A sisè de primària, aquesta escletxa pot significar fins a 6.000 hores d'aprenentatge perdut. Si posem aquesta dada en perspectiva trobarem que 6.000 hores equivalen a uns cinc anys a l'aula.”

CONCLUSIÓ

Polítiques que promoguin l'equitat educativa dins i fora escola

- Existeix una **manca d'igualtat d'oportunitats educatives “dins i fora escola” a Catalunya.**
- La **“gran desigualtat” es produeix fora del sistema educatiu reglat**, reflex directe d'una societat desigual, sense política pública que la corregeixi, i que l'accés desigual a les oportunitats educatives i entorns d'aprenentatge, les amplifica:
 - Després de l'escola, els infants i joves sense supervisió adulta adequada poden caure en conductes de risc.
 - L'accés a activitats d'enriquiment educatiu depèn fortament del nivell socioeducatiu de les famílies.
 - Els estudiants (infants i joves) de famílies amb baixos ingressos segueixen estan darrere dels seus companys en termes d'assoliment acadèmic.
- Diversos estudis situen a les **polítiques d'equitat educativa dirigides a la infància i l'adolescència** com la **principal palanca de canvi** (ex.: als EUA per cada dòlar gastat en la reducció de la pobresa, hi ha un estalvi de més de 7 dòlars en inversions públiques de caràcter compensatori).
- Una **manca d'equitat educativa** genera greus efectes a curt, mig i llarg termini en el capital humà (social, cultural, econòmic) d'un país). Existeix un **marc legal** (Estatut, LEC, etc.) en el que els poders públics estan obligats a vetllar per les condicions d'equitat en l'accés i participació efectiva a l'educació, tant a nivell del sistema educatiu reglat com en l'educació en el lleure.
- La conclusió és que la reducció de la pobresa, la inversió en polítiques d'infància i famílies, la inversió pública en despesa educativa, etc., **es justifica no només des d'una perspectiva d'equitat i de justícia social, sinó també des d'un punt de vista cost-benefici.**

Invertir en programes educatius que fomentin l'equitat és una política econòmica eficient i eficaç que fomenta la igualtat d'oportunitats educatives dins i fora escola.

ÍNDEX

Què farem avui?

🕒 LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EDUCATIVES

- La via de les polítiques públiques
- Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?
- Diagnosi: indicadors i barreres
- Resultats
- Conclusió

🕒 EL PRECEDENT DE L'EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

- Què és l'Educació 360 - Educació a Temps Complet?
- Sistemes i Models:
 - ➔ Escoles a Temps Complet
 - ➔ Oportunitats Educatives Fora Escola

🕒 LABORATORI: ON SÓC?

🕒 PAUSA – CAFÈ

🕒 ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

- Què són?
- Com es construeixen?
- Casos d'èxit
- Aliança, lideratge i compromís
- Inversió econòmica
- Accés i participació
- Personalització de l'aprenentatge
- Sistema d'informació fiable
- Millora de la qualitat

🕒 LABORATORI: ON SOM?

QUÈ ÉS L'EDUCACIÓ 360-EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET?

El moviment

PREMISSA

Tots els infants i joves, i especialment aquells que viuen en la pobresa, mereixen una educació que els proporcioni el coneixement i les competències que necessitaran per assolir l'èxit en el segle XXI.

REALITAT

Els centres educatius no disposen de suficient temps i/o recursos per a preparar a tots els estudiants de cara a l'èxit (educatiu, acadèmic, personal, ...), ni per vèncer contextos familiars, socials i econòmics desafavorits.
Les entitats socials de base comunitària també estan compromeses amb l'equitat però la seva capacitat d'acció també es veu afectada per les desigualtats socials.
La política pública educativa està centrada majorment al sistema d'educació reglada.

PROPOSTA

Que el model educatiu promogui, estengui i connecti els temps i els espais educatius i d'aprenentatge per garantir de forma efectiva la igualtat d'oportunitats educatives.

"Make sure that children have choices."
Utah Afterschool Network

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

QUÈ ÉS L'EDUCACIÓ 360-EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET?

Estratègia i variables en joc

Temps lectiu

Centre educatiu

Públic

Temps no lectiu

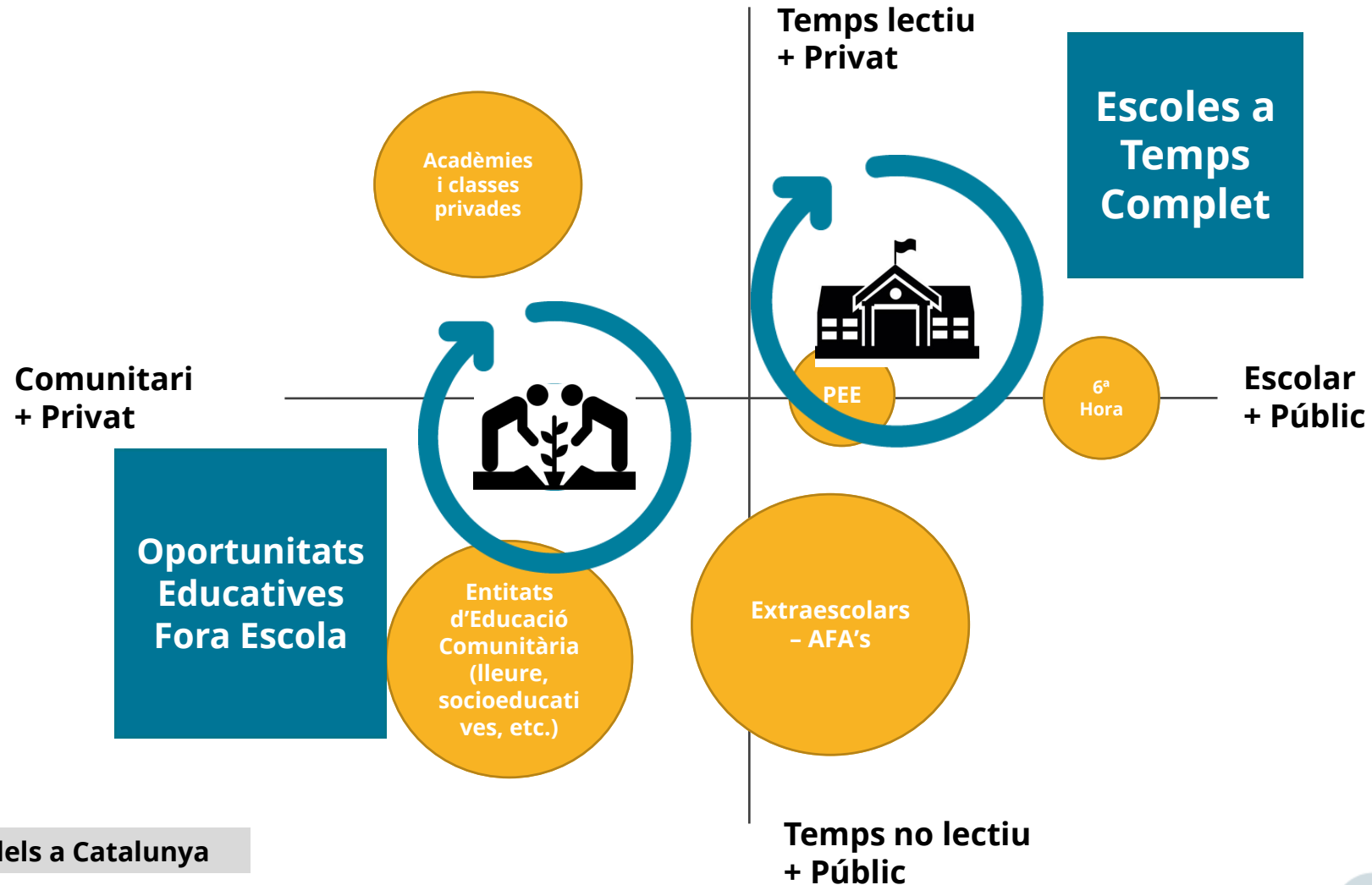
Comunitat

Privat

En funció de com s'estructuren aquestes **3 variables**: la naturalesa del **TEMPS** (lectiu/no lectiu), l'**ESPAI - ACTOR** que el lidera (escola/comunitat) i el tipus de **FINANÇAMENT** (públic i privat), es dibuixen les diferents geometries d'aplicació de l'educació a temps complet.

SISTEMES I MODELS

Aplicació segons naturalesa del temps ampliat, l'entorn que lidera i el tipus de finançament

Pràctiques - models a Catalunya

Pràctiques - models Internacionals

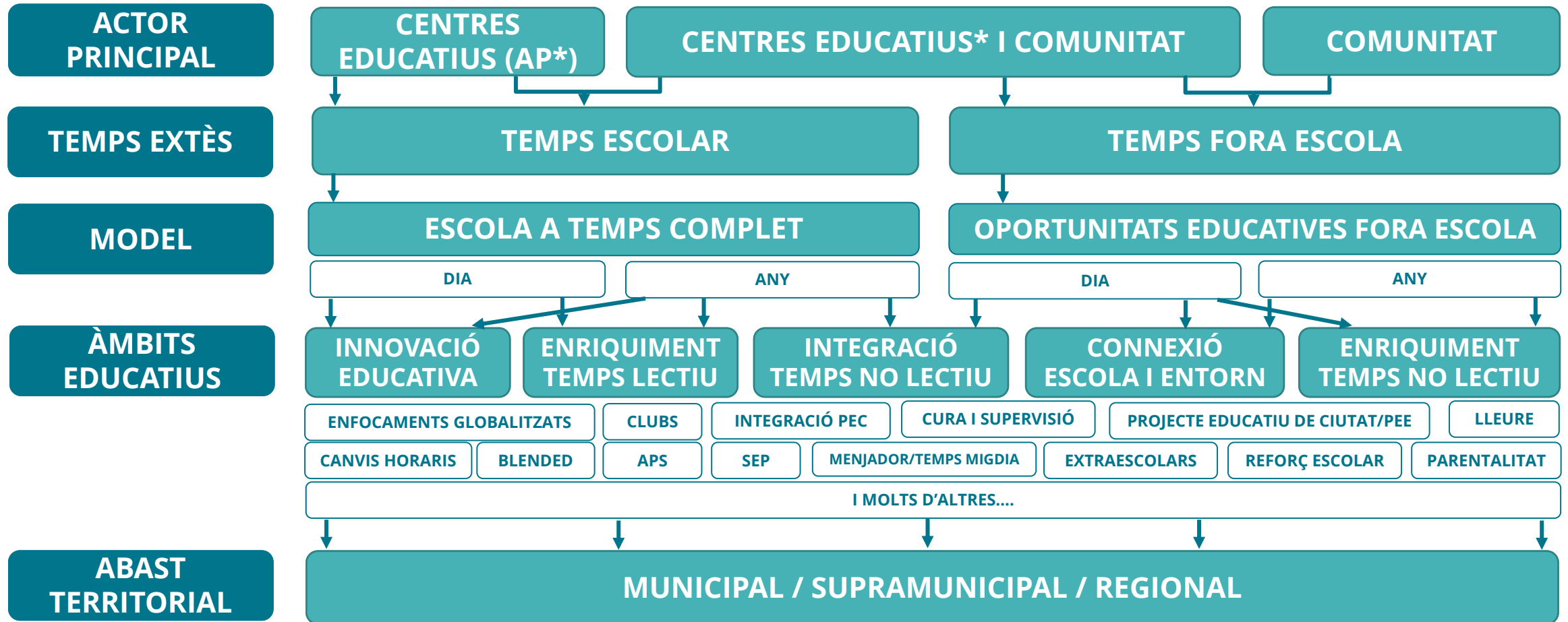
COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

SISTEMES I MODELS

Mil possibilitats... De l'Educació 360, Educació a Temps Complet

* Amb Ajuntaments com a Administració Pública Local.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ESCOLES A TEMPS COMPLET

Primer model

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ESCOLES A TEMPS COMPLET

Què són i com funcionen?

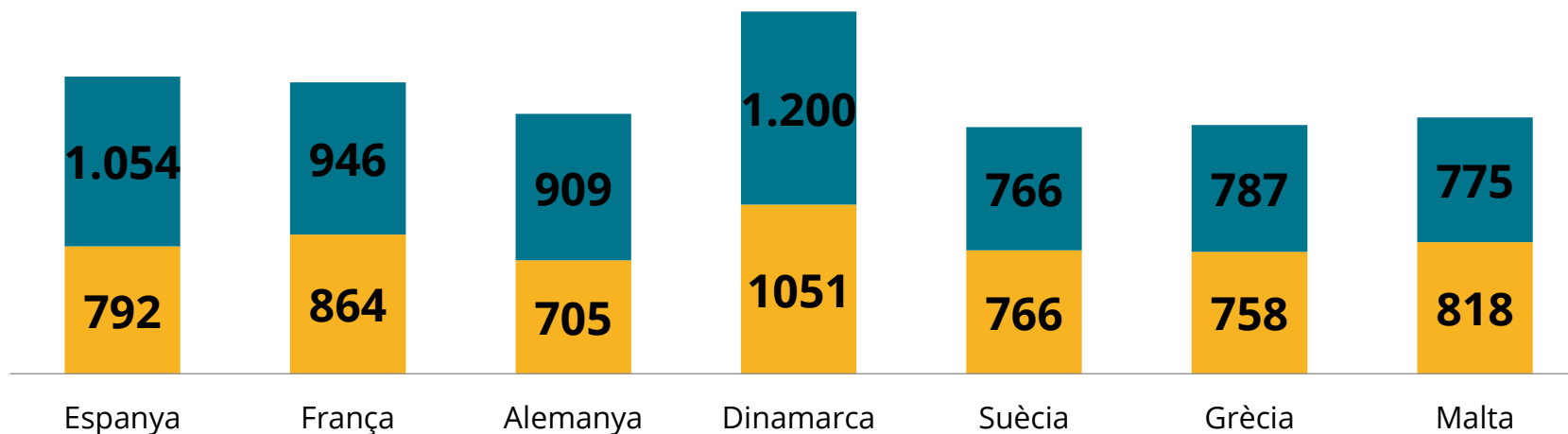
- **Es dota a escoles situades en entorns d'alta pobresa del suport i la flexibilitat necessària per expandir o estendre el temps d'aprenentatge per als seus estudiants.**
- Les escoles d'educació a temps complet (*expanded - time schools*) consideren que **és clau la incidència del temps d'aprenentatge ampliat en elevar el rendiment.**
- **Factors d'èxit:**
 - *Més temps d'aprenentatge dins l'escola:* mínim 1h més al dia o almenys 10 dies més a l'any.
 - *Fort lideratge dels responsables dels centres educatius.*
 - *Optimització del temps per a l'aprenentatge escolar:* millora en la planificació de l'equip pedagògic, establiment d'objectius prioritaris d'aprenentatge acadèmic (*core goals*), individualitzant el temps d'aprenentatge a les necessitats de cada grup escolar, instrucció en grups petits, etc.
 - *Millora del clima escolar i dels aprenentatges més enllà de l'escola:* activitats per a fomentar un esperit escolar comú (compartir valors i generar expectatives d'èxit), aprenentatges en àrees no estrictament acadèmiques per a desenvolupar noves capacitats i interessos (activitats artístiques, llengües estrangeres, laboratori de ciències, serveis comunitaris, etc.), i inclusió de la preparació vocacional (orientació per a la carrera professional).
 - *Formació del professorat:* formació contínua (mentoria, retroalimentació...) i participació activa en l'avaluació dels resultats dels estudiants per a poder-los-hi donar resposta.

ESCOLES A TEMPS COMPLET

Però... realment és un tema d'hores d'aprenentatge?

Temps d'instrucció anual mínim recomanat per l'educació obligatòria, en hores

■ Primària ■ Secundària

Análisis comparativo del tiempo de instrucción anual recomendado en la educación obligatoria a tiempo completo en Europa. 2016/17. Eurydice. <https://sede.educacion.gob.es/publiventa/analisis-comparativo-del-tiempo-de-instruccion-anual-recomendado-en-la-educacion-obligatoria-a-tiempo-completo-en-europa-201617-eurydice-datos-y-cifras/educacion-europa/22139>

The organisation of school time in Europe. Primary and general secondary education: 2017/18 school year. Eurydice. <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9d2adfd6-99c1-11e7-b92d-01aa75ed71a1/language-en/formatPDF>

Sistema estatal de indicadores de la educación. Edición 2017. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. <http://www.mecd.gob.es/inee/indicadores/sistema-estatal/edicion-2017.html>

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

ESCOLES A TEMPS COMPLET

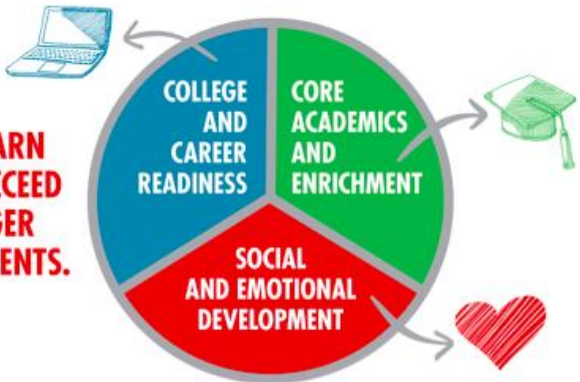
Casos d'èxit - Generation Schools Network

**Generation
Schools Network**

More time. Effective schools. Successful students.

**MORE TIME TO LEARN
THE SKILLS TO SUCCEED
IS A GAME-CHANGER
FOR AT-RISK STUDENTS.**

Factors	Generation Schools	Conventional Models
Much more learning time	Up to 30% more 200 days per year (8 hours per day)	180 days per year (6 hours per day)
Remarkably small core class sizes	18-25	30-40
Exceptional college & career guidance	280 hours per year	1-2 hours per year
Daily small advocacy groups	45 minutes daily	None
Technology-enhanced learning	In-class mini-labs and more	Limited access
Reduced student load for core teachers	75 or fewer students daily	175 students daily
Reduced course load for core teachers	3 classes per day	5 classes per day
Expanded common planning time	Up to 2 hours daily	Typically 45 minutes weekly
High caliber professional development	20 or more days per year	2-4 days per year

8 MONTHS + 2 MONTHS

DAILY SCHEDULE

An improvement on the traditional school schedule

STUDENTS

Foundation Courses
Every morning

The year-long required courses ensure that each student has an academically rigorous foundation that prepares them for post-secondary success.

Each Foundation Course is taught by a team of teachers who have time daily to teach their sections and work collaboratively to address students' needs.

Advocacy Groups
Every mid-day

Every student is connected to a group of 8-12 students and a faculty advocate who connects with them daily to teach life skills, set goals, provide social and emotional supports and eliminate barriers to educational success.

Studio Courses
Every afternoon

Trimester-long courses that are scheduled in response to data and student need.

- Dual Language and Special Education Services
- Fine Arts, Music, and Foreign Language
- Misc. Electives
- Online Learning
- Concurrent Enrollment

KEY INNOVATION

LINKS LEARNING TO LIFE

280 hours of college and career guidance

College & Career Intensive Courses

Courses combine school-based, rigorous instruction with real world, off-site experiences. Students explore careers in areas ranging from sports management and finance to bioscience and information technology. They meet professionals in numerous arenas and develop an understanding of the pathways and educational requirements necessary to enter these fields. Students also have the opportunity to visit colleges and technical schools so they can begin to see themselves pursuing post-secondary education.

**COMUNITATS
QUE EDUQUEN**

**EDUCACIÓ
360**
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

ESCOLES A TEMPS COMPLET

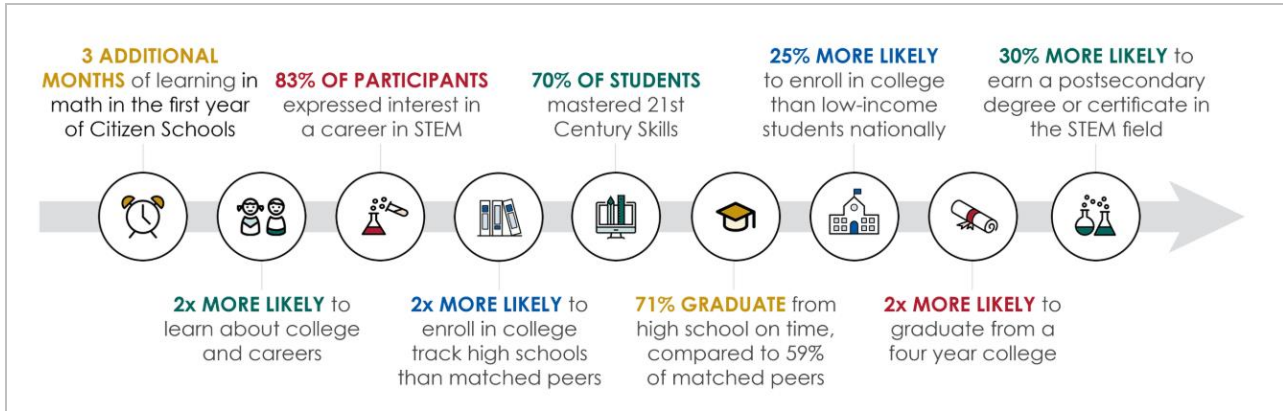
Casos d'èxit – Citizen Schools

CITIZEN
SCHOOLS

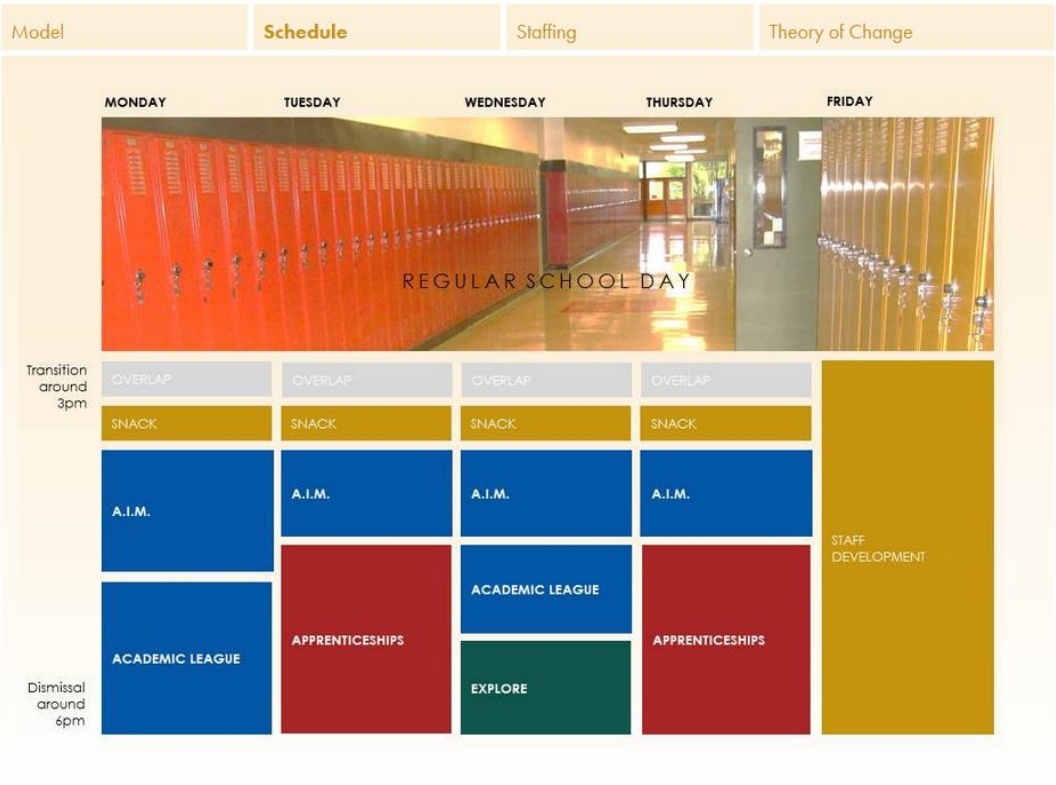
ABOUTIMPACTLOCATIONSJOIN USVOLUNTEERSUPPORT US

HELPING ALL STUDENTS DISCOVER & ACHIEVE THEIR DREAMS

LEARN MORE

MODEL

ESCOLES A TEMPS COMPLET

Casos d'èxit – School of One

izone About Our Work Blog

School of One

OVERVIEW

About

“The biggest benefit of School of One is that it’s truly an individualized program, where students are experiencing different modalities of learning.”
—School Administrator

Students learn in different ways. Some prefer lectures led by teachers, and others thrive with digital instruction. They also enter the classroom with a

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ESCOLES A TEMPS COMPLET

Models - L'educació a temps complet a Alemanya

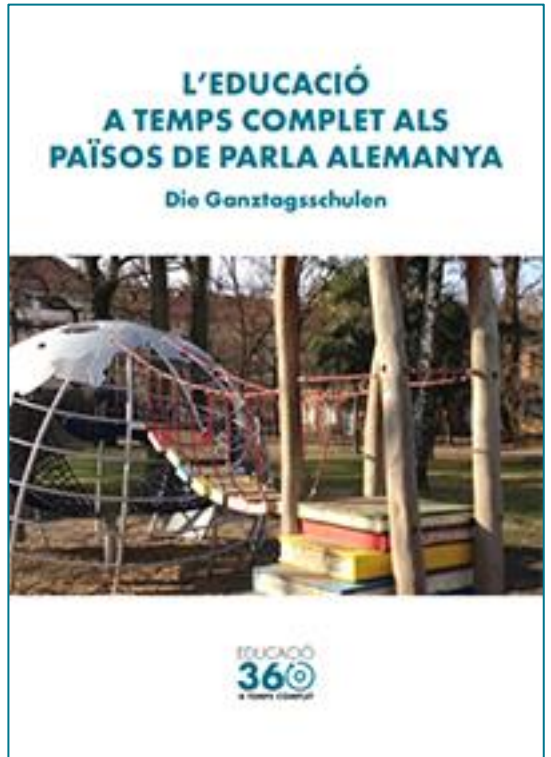
10 JAHRE
GANZTAGSSCHUL
PROGRAMM

Experiència de triple via a les escoles en el cas d'Alemanya en funció de l'obligatorietat d'incloure les oportunitats educatives fora escola en la jornada lectiva diària: **Offene GTS** (escoles a temps complet opcionals), **Gebundene GTS** (escoles a temps complet obligatòries) i **Teilgebundene GTS** (escola a temps complet semi-obligatòria).

Els mínims són:

- Oferir, com a mínim a més de les classes al matí, activitats extraescolars 3 tardes a la setmana de manera que es cobreixin 8 hores.
- Oferir servei de menjador tota la setmana.
- L'oferta d'activitats a la tarda ha d'estar organitzada i supervisada per la direcció de l'escola, i ha de tenir relació amb els continguts del currículum acadèmic.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ESCOLES A TEMPS COMPLET

Models - L'educació a temps complet a França

L'any 2013 el govern francès va aprovar una **reforma dels horaris escolars** amb l'objectiu d'augmentar el rendiment acadèmic i de transformar les escoles en un espai que anés més enllà de la vida acadèmica, donant oportunitat a tots els infants a **tenir accés a activitats d'educació no formal**: activitats esportives, culturals, artístiques, etc.

[Accueil](#) > Exemples d'emploi du temps
Actualités
Exemples d'emploi du temps
Le 23 janvier 2013 -

LA RÉFORME DES RYTHMES À L'ÉCOLE PRIMAIRE : EXEMPLES D'EMPLOI DU TEMPS

EXEMPLE 1

	8h30	11h30	13h30	15h45	16h30
LUNDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MERIDIENNE	ENSEIGNEMENT	APC ou TAP / SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP
MARDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MERIDIENNE	ENSEIGNEMENT	TAP / SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP
MERCREDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT			
JEUDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MERIDIENNE	ENSEIGNEMENT	APC ou TAP / SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP
 VENDREDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MERIDIENNE	ENSEIGNEMENT	TAP / SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP

APC : activités pédagogiques complémentaires
TAP : temps d'activités périscolaires

EXEMPLE 2

	8h30	11h30	13h30	16h	16h30
LUNDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MERIDIENNE	ENSEIGNEMENT	TAP / SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP
MARDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MERIDIENNE	ENSEIGNEMENT	APC ou TAP / SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP
MERCREDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT			
JEUDI	ACCUEIL	ENSEIGNEMENT	PAUSE MERIDIENNE	ENSEIGNEMENT	APC ou TAP / SORTIE DE L'ÉCOLE ou TAP

DANS LA MÊME RUBRIQUE

La réforme des rythmes à l'école primaire
Le référent académique
Exemples d'emploi du temps
Outils de communication
Décret rythmes scolaires du 24 janvier 2013
Guide pratique réforme des rythmes à l'école primaire
Guide pratique pour des activités périscolaires de qualité
Les rythmes, c'est mathématique : 24 heures = 24 heures
Publication du décret complémentaire sur l'organisation des rythmes scolaires
Les bénéfices pédagogiques de la nouvelle organisation du temps scolaire
Un site pour informer les parents sur les nouveaux horaires...
Fonds d'Amorçage pour la Réforme des Rythmes Scolaires

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

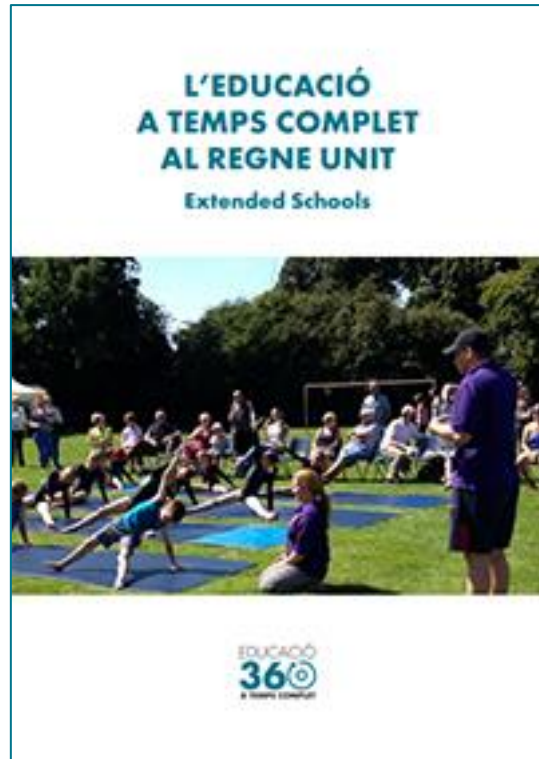
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

ESCOLES A TEMPS COMPLET

Models - Escola a Temps Complet a Anglaterra i a Uruguai

- Les “*Extended Schools*”, tot i ser una iniciativa en aquests moments aturada políticament, va instaurar una oferta d’activitats a les escoles de 8h a 18h (quan tradicionalment era de 9h a 15:30h amb una pausa d’una hora per dinar), així com la previsió d’altres serveis comunitaris addicionals com ara activitats esportives, formació d’adults, o serveis de suport familiar, de salut o d’ocupació.

- Les Escoles de Temps Estès funcionen en un règim de 7h diàries, oferint a la totalitat dels seus alumnes servei de dinar en el menjador del centre.
- S’imparteixen 4 hores lectives entre les 13h i les 17h i tres hores curriculars de Temps Estès entre les 10 i les 13h.
- El projecte d’extensió pedagògica d’ampliació del temps educatiu ha de contemplar oferta de llengües (anglès, portuguès, italià), educació física, l’accés més ampli a les noves tecnologies i la millora de les habilitats artístiques.

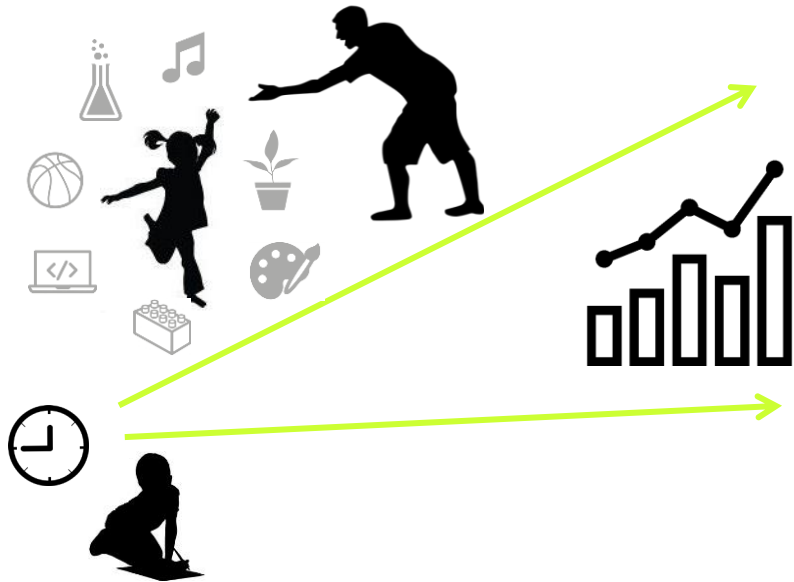
ESCOLES A TEMPS COMPLET

Evidències

1 Qualitat vs Quantitat

No existeix una correlació entre el nombre d'hores d'instrucció o lectives d'un sistema educatiu i el seu nivell d'excel·lència acadèmica (resultats educatius a PISA).

2 Multipràctica

Les escoles que aconsegueixen uns majors efectes en els seus estudiants tendeixen a integrar múltiples pràctiques en el disseny de la pròpia escola.

ESCOLES A TEMPS COMPLET

Evidències

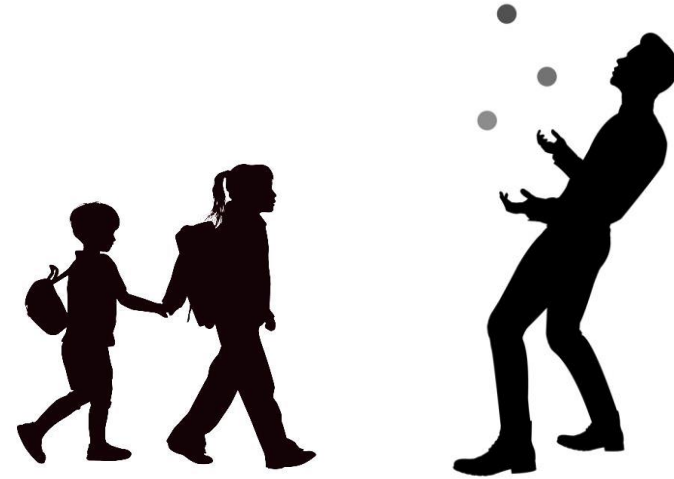
3 Connexió amb l'entorn

L'emmarcament del projecte de centre en els **plans estratègics educatius locals** (plans educatius d'entorn, de barri, de ciutat...), a fi d'aprofitar les sinèrgies amb la resta d'actors del municipi, és una acció clau que afecta directament al rendiment acadèmic dels alumnes i al seu desenvolupament social.

4 PEC i Coordinació interna integrada

La idoneïtat de crear la **figura de coordinador/a** de serveis a cada centre educatiu, per tal de millorar l'eficiència de tots els processos, és una peça substantiva per a l'èxit d'una escola a temps complet, sobretot integrant les activitats no lectives en el **Projecte Educatiu de Centre**.

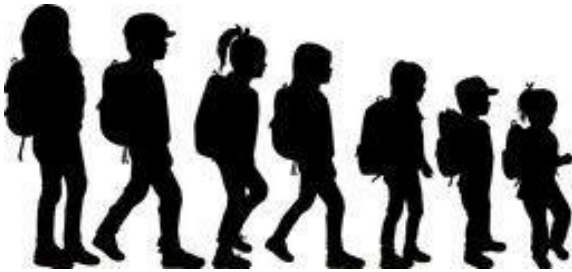
ESCOLES A TEMPS COMPLET

Evidències

5

Oportunitats educatives fora escola integrades

Les oportunitats d'enriquiment, quan es realitzen al centre escolar, milloren els resultats acadèmics i les actituds envers els aprenentatges dels estudiants, disminuint la desigualtat d'oportunitats educatives (l'estatus socioeconòmic de les famílies no condiciona la qualitat, disponibilitat i accessibilitat a aquest tipus d'activitats com sí succeeix fora escola).

6

Millores en el clima escolar

Les escoles d'educació a temps complet que no únicament es centren en millorar competències acadèmiques sinó també competències de pensament crític (comunicació, creativitat, resolució de problemes, etc.) de forma intencionada, tenen efectes positius en el clima escolar i en el rendiment acadèmic.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

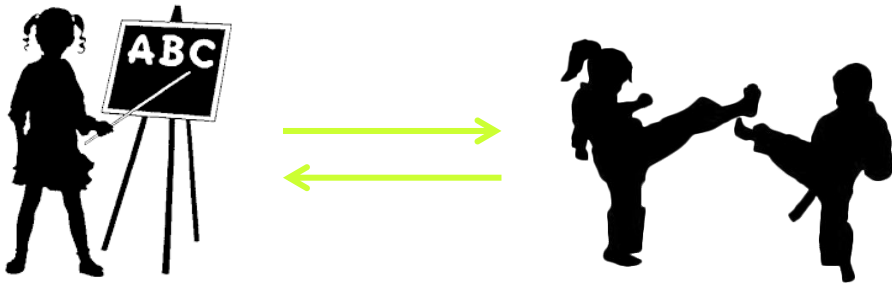
ESCOLES A TEMPS COMPLET

Evidències

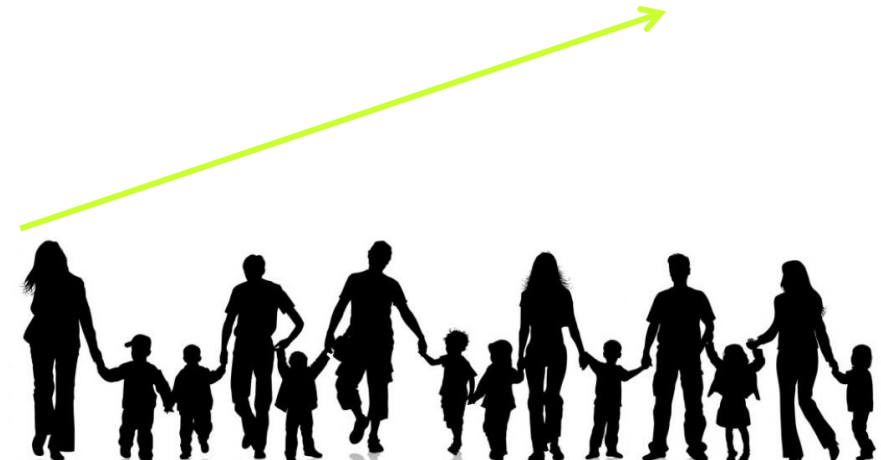
7 Currículum vinculat i instrucció

Aquelles escoles d'educació a temps complet que realitzen activitats d'enriquiment acadèmic amb continguts connectats al currículum escolar, tenen un major impacte en l'èxit escolar.

8 Incorpora a les famílies

Les famílies que participen activament en la vida escolar i a les que les escoles a temps complet dirigeixen accions de capacitació en l'acompanyament a l'escolaritat dels seus fills i filles, són un indicador clau dels resultats d'impacte en l'èxit escolar de l'alumnat.

KIDDER, A. (2013). *El paper de les famílies en la millora de l'escola i el sistema educatiu*. Debats d'educació, 33. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

KAPLAN, C; CHAN, R. (2011). National Center on Time & Learning. *Time well spent. Eight Powerful Practices of Successful Expanded-Time Schools*. Boston. Available online at: <http://www.timeandlearning.org/?q=node/102>

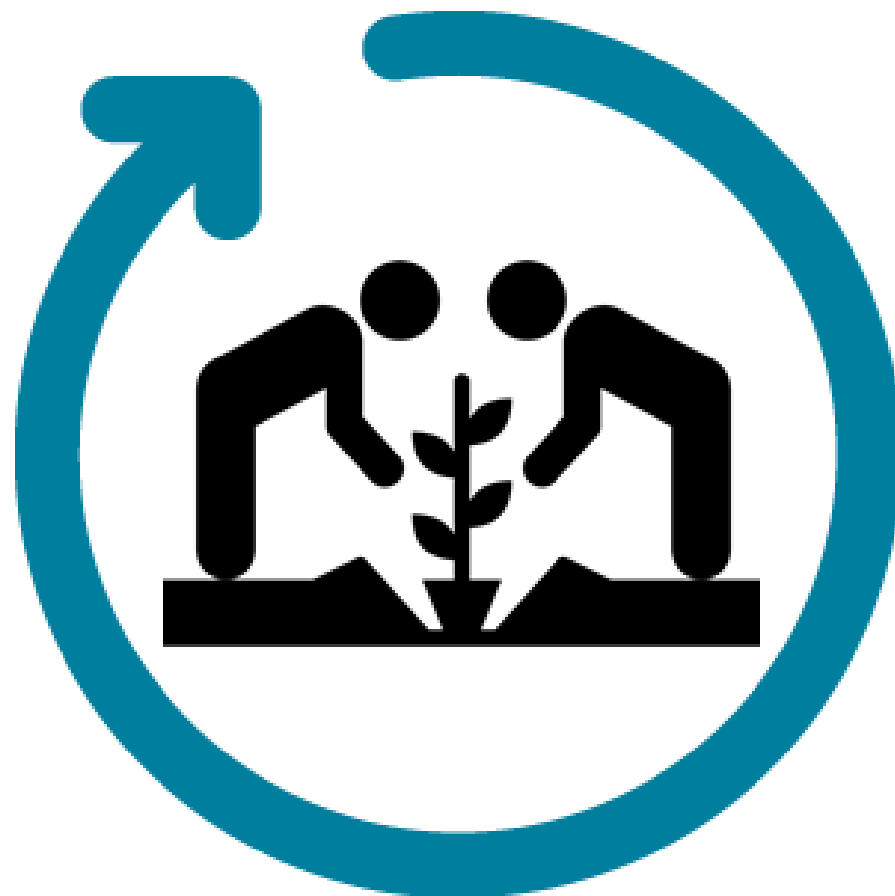
COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Segon model

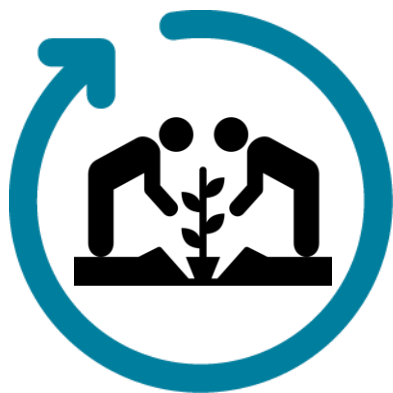
COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

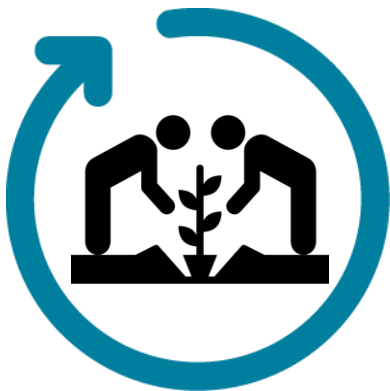
Què són i com funcionen?

- Es possibilita que els infants i joves puguin assistir a activitats extra curriculars o extraescolars oferint oportunitats educatives després de l'escola.
- Consideren que aquestes oportunitats són clau per a enriquir aprenentatges, desenvolupar noves capacitats i competències, generar motivació pels aprenentatges acadèmics i potenciar el rendiment escolar dels estudiants.
- La majoria de **programes o serveis locals** són proveïts per una combinació d'entitats d'educació comunitària (entitats socials, associacions, fundacions, ONG, etc.), agents o equipaments municipals (biblioteques, centres cívics, etc.) i altres proveïdors intermediaris (empreses de serveis, etc.).
- Els sistemes d'igualtat d'oportunitats educatives fora escola estan **finançats** via matrícules i quotes de les famílies (amb o sense tarifació social), pressupostos i subvencions públiques, aportacions privades d'entitats i fundacions socials i comunitàries, entre d'altres.
- Molts dels sistemes d'oportunitats educatives fora escola **es conformen en clau de territori local**.
- Existeixen **diferents tipologies de programes segons el focus principal de la seva activitat**:
 - Acollida i cura a infants i joves en horari extraescolar per donar suport a les famílies treballadores.
 - Específicament estructurats per ajudar a reduir problemes de comportament o conductes de risc.
 - Millora de l'èxit acadèmic.
 - Enriquiment educatiu: accés a activitats esportives, artístiques, entre moltes d'altres.
 - Mixtes (però sempre amb un focus predominant).

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Què són i com funcionen?

- **Factors d'èxit:**

- *Contenen elements de connexió amb l'entorn i de participació social:* elements com la descoberta i contacte amb el medi natural (medi ambient); la connexió amb l'entorn i la participació en la vida comunitària i cultural; la convivència i la vida de grup; el contacte i convivència amb d'altres entorns humans, geogràfics i lingüístics, etc.
- *Observen altres components lúdics o recreatius a part dels pròpiament acadèmics:* com el joc i l'augment de la motivació per conèixer altres interessos i capacitats (artístics, tecnològics, esportius, etc.) i no es dirigeixen estrictament a les tasques o aprenentatges escolars.
- *Proporcionen, a part d'oportunitats de reforç escolar, de socialització i d'espai recreatius, espais de cura i supervisió:* impossibilitat d'atenció per part dels progenitors tant per raons laborals com de competències parentals.
- *Milloren els nivells d'equitat:* sobretot quan es realitzen al centre escolar milloren els resultats acadèmics i les actituds envers els aprenentatges dels estudiants.

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Casos d'èxit – Science Lab

Für Eltern und
Großeltern

Für Kindergärten
und Schulen

Für Unternehmen
und Stiftungen

Kursleiter
werden

Spenden

» Für Kindergärten und Schulen

Fortbildungen für Kindergärten

Projekte für Kindergärten

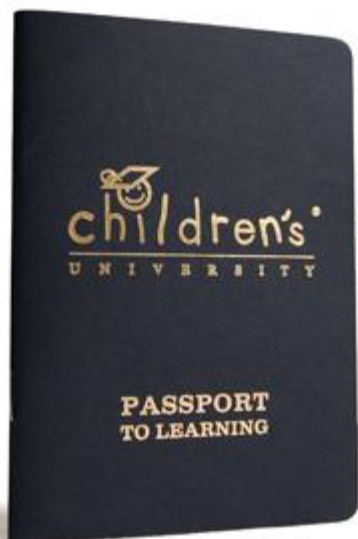
COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Casos d'èxit – Children's University

children's UNIVERSITY

Contact Us

LOGIN

Search Children's University...

About Us Work with Us Learn with Us Volunteer with Us Children's University in your area Our Partners Media

Celebrating learning is at the heart of the Children's University

"There is always one moment in childhood when the door opens and lets the future in." - Graham Greene

Children can only aspire to what they know exists

Described by the Sunday Times as 'The University of Fun', Children's University encourages 5-14 year olds to try new experiences, develop new interests and

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Casos d'èxit – Ciudad Escuela

basurama

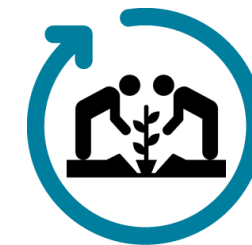
COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Casos d'èxit – Techbridge Girls

techbridge girls[®]
Excite, Educate and Equip Girls through STEM

Role Models - Girl Scout councils - Families - Alumnae - Parent Form

Subscribe to Our Newsletter

About Us What We Do Our Impact Get Involved Donate

discover

Excite, Educate, Equip

Techbridge Girls excites, educates, and equips girls from low-income communities by delivering high-quality STEM programming that empowers a girl to achieve economic mobility and better life chances.

The Challenge

12% of engineers are U.S. women

21% of parents encourage their daughters to pursue a career in acting; only **10%** encourage an engineering career

56% of Advanced Placement test-takers are female, but only **10%** take the Computer Science AP exam

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Casos d'èxit – Afterschool Alliance

Afterschool Alliance

Afterschool awesomeness prevails

Afterschool programs can play a big role in childhood nutrition

Search

[DONATE](#)

Take Action ▾ Research ▾ Policy ▾ Program Toolbox ▾ In Your State ▾ About ▾ Lights On ▾ Afterschool Issues ▾ Afterschool Snack ▾

WE MET THE CHALLENGE!
You out-did yourselves! More than 200 in-person meetings on Capitol Hill and 8,000 calls and emails to Congress. And it's not over yet—there's still time to add your voice!
[▶ Contact Congress](#)

AFTERSCHOOL WEBINARS

Summer Learning Program Recruitment Best Practices
Thu, 10 May 2018 1:00 ET [Register](#)

Dejà Vu: The President's Budget Eliminates Afterschool Funding. What Happens Now?
Wed, 11 Apr 2018 1:30 ET [Watch](#)

**COMUNITATS
QUE EDUQUEN**

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Models – Pilotatges i accions educatives

El programa facilita la participació gratuïta del jovent de Granollers a un conjunt d'activitats culturals i de lleure organitzades per entitats del municipi.

La intenció és promoure i democratitzar l'accés a una educació no lectiva de qualitat així com augmentar la participació del jovent en la vida cultural de la ciutat, alineant els continguts de les activitats amb els continguts curriculars dels Instituts del territori.

El projecte posa el focus en prevenir el fracàs escolar dels adolescents de 12 a 16 anys dels barris Marianao i Ciutat Cooperativa de Sant Boi de Llobregat, per tal que puguin acreditar l'Educació Secundària Obligatòria. Per aconseguir-ho ofereix a joves amb dificultats d'aprenentatge un espai de reforç escolar en horari no lectiu amb l'acompanyament socioeducatiu d'un educador/a.

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Evidències

1 Efecte acumulatiu

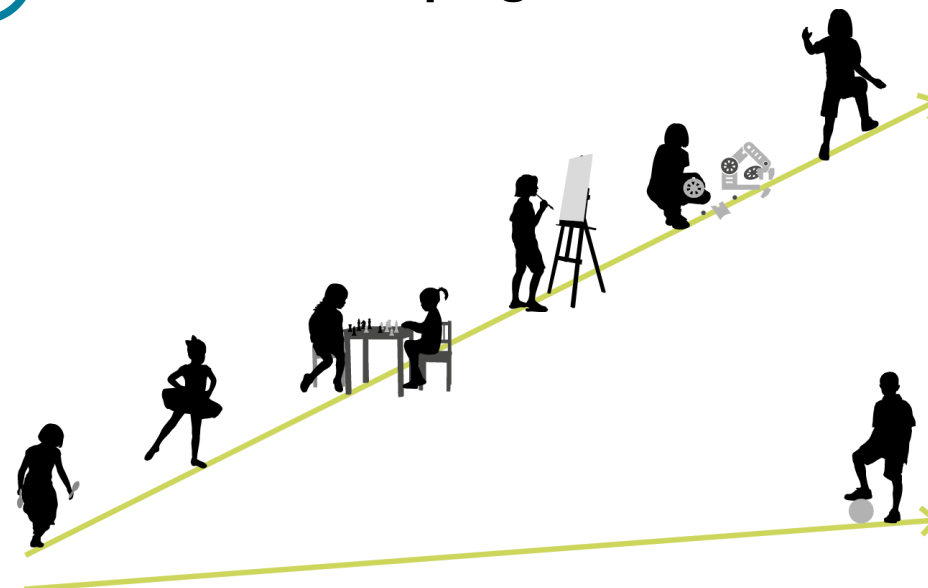

Els programes d'educació fora escola generen un efecte acumulatiu d'oportunitats educatives als infants i joves.

Estudis recents indiquen que un sistema d'igualtat d'oportunitats fora escola d'alta qualitat, ben planificat i estructurat pot incrementar el desenvolupament crític de competències acadèmiques, socials i emocionals, especialment si s'ofereix i se segueix persistentment en el temps.

2 Combinació de programes

Una combinació d'experiències a través d'una sèrie d'anys pot contribuir a un millor desenvolupament personal, a millors resultats acadèmics i a una vida d'èxits que no pas un programa individual.

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Evidències

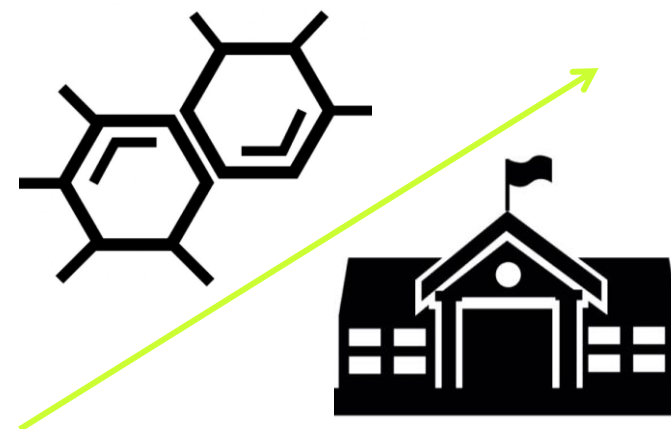

3 Major èxit acadèmic en els infants i joves més vulnerables

La majoria de programes tenen un efecte positiu en l'èxit acadèmic i en el comportament social d'estudiants en risc perquè sovint són l'única oportunitat per als infants de tenir un suport de qualitat acadèmica i d'obtenir activitats d'enriquiment personal i cultural, així com també de caire lúdic i recreatiu.

4 Més èxit acadèmic quan més vinculades als centres educatius i amb accés a mentoria personalitzada

Les activitats extraescolars fora escola vinculades d'alguna manera al centre escolar s'associen a millors resultats. A més, els efectes són més positius si s'acompanyen amb supervisió adulta, mentoria o tutorització i un entorn d'aprenentatge estimulant.

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Evidències

5 Adaptades al seu context, interessos i motivacions

Els programes de major èxit i impacte es basen en una anàlisi acurada de les motivacions, interessos, preferències i necessitats dels infants i joves dels seus territoris.

6 Amb una plataforma digital

Aquelles iniciatives d'educació 360 que permeten seguir aprenent a infants i joves de forma online en el moment i el lloc que així ho desitgin, complementen millor els mecanismes d'igualtat d'oportunitats educatives dels seus territoris.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

Evidències

7

Competències socials i relacionals

Aquells programes que inclouen en el seu disseny l'aprenentatge social, emocional i relacional de forma sistemàtica (*SEL – Social Emotional Learning*), obtenen un major impacte en el rendiment acadèmic dels infants i joves, i una major taxa de continuïtat d'estudis postobligatoris.

8

Adaptació als horaris i famílies

En un sistema d'oportunitats educatives fora escola és vital promoure entorns segurs i educativament estimulants per a infants i joves, per a poder exercir una funció de cura durant els horaris laborals extensos de les famílies. Aquells programes que millor funcionen són aquells que s'adapten a les necessitats horàries de les famílies i que estableixen ponts de comunicació i formació específicament dissenyats per a elles.

FACTORS D'ÈXIT DE L'EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

Reptes a resoldre

Qualitat

És la **qualitat**, i no la quantitat, del temps dedicat a l'aprenentatge que és determinant majorment per assolir l'èxit educatiu (OCDE, 2011). El camí passa, doncs, per a **optimitzar els espais d'atenció socioeducativa** de tota la comunitat educativa.

Innovació

La connexió entre allargar la jornada escolar i l'aprenentatge no és directa, sinó que depèn de com s'utilitza el temps addicional d'aprenentatge, pel que calen **metodologies eficaces i eficients**, multi pràctica i multi forma, versàtils i fàcilment implementables, perquè sigui significatiu.

Sistema

Les iniciatives d'educació estesa han de respondre a una **sistematització** que permeti incloure a tota la comunitat educativa, entenent el "dins escola" i el "fora escola", així com la resta de membres que configuren l'ecosistema educatiu (famílies, ciutadania, entitats socials, etc.).

Avaluació

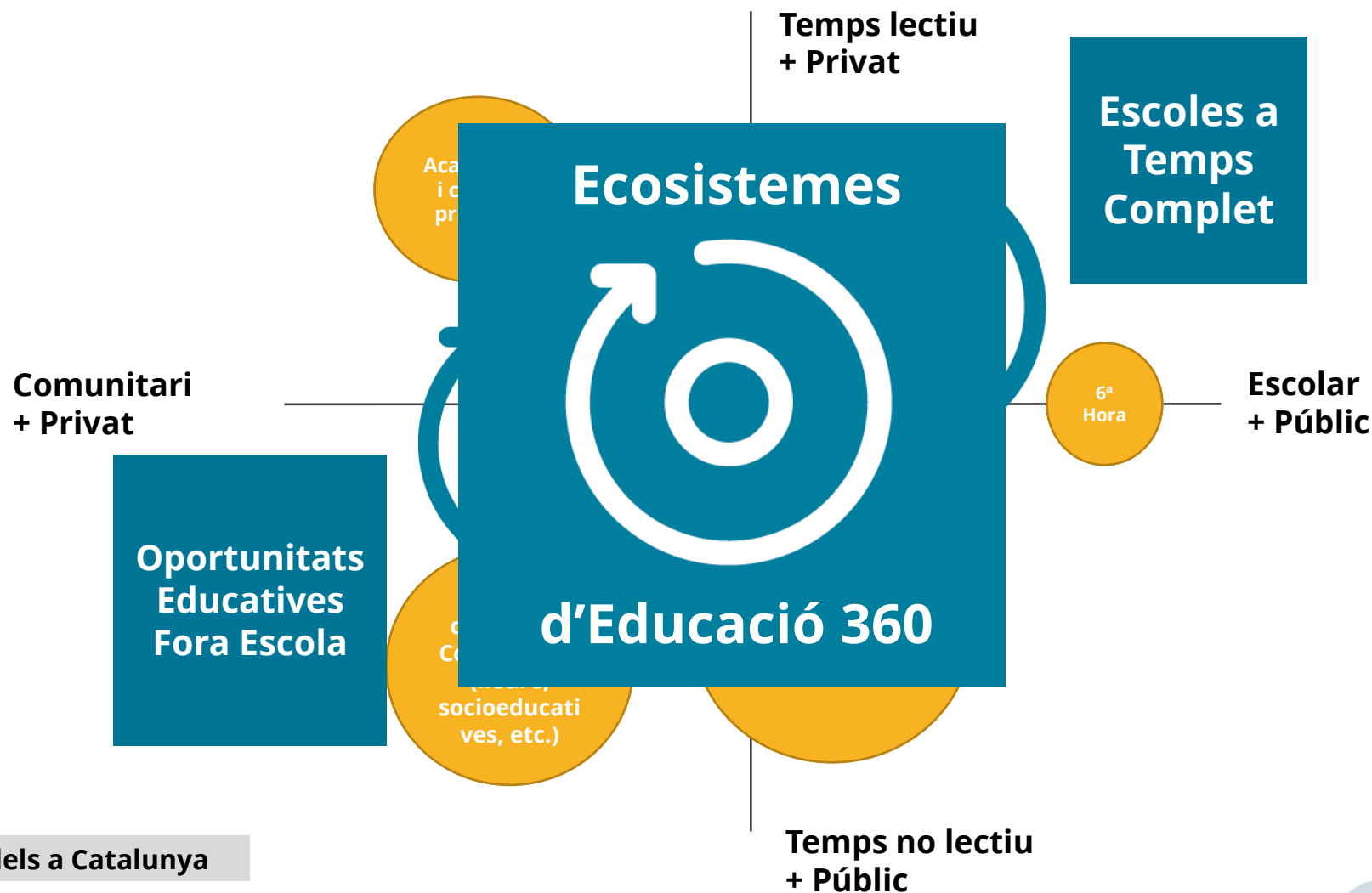
L'estandardització de la pràctica de l'educació a temps complet i l'anàlisi dels seus resultats i/o efectes és un procés vital per aportar dades d'impacte que en validin la seva fiabilitat i eficàcia, i donin visibilitat i consistència a l'actuació (*outputs* i *outcomes*).

Economia

Costos d'implementació *low cost* per a poder treballar per l'equitat en l'educació a temps complet fora escola i vetllar per la seva **escalabilitat i sostenibilitat**, tot i possibles costos inicials elevats.

SISTEMES I MODELS

Aplicació segons naturalesa del temps ampliat, l'entorn que lidera i el tipus de finançament

Pràctiques – models a Catalunya

Pràctiques – models Internacionals

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ÍNDEX

Què farem avui?

🕒 LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EDUCATIVES

- La via de les polítiques públiques
- Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?
- Diagnosi: indicadors i barreres
- Resultats
- Conclusió

🕒 EL PRECEDENT DE L'EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

- Què és l'Educació 360 - Educació a Temps Complet?
- Sistemes i Models:
 - ➔ Escoles a Temps Complet
 - ➔ Oportunitats Educatives Fora Escola

🕒 LABORATORI: ON SÓC?

🕒 PAUSA – CAFÈ

🕒 ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

- Què són?
- Com es construeixen?
- Casos d'èxit
- Aliança, lideratge i compromís
- Inversió econòmica
- Accés i participació
- Personalització de l'aprenentatge
- Sistema d'informació fiable
- Millora de la qualitat

🕒 LABORATORI: ON SOM?

Oriol Ripoll

@oriolripoll
oriolripoll.net

Especialista en jocs

LABORATORI: ON SÓC?

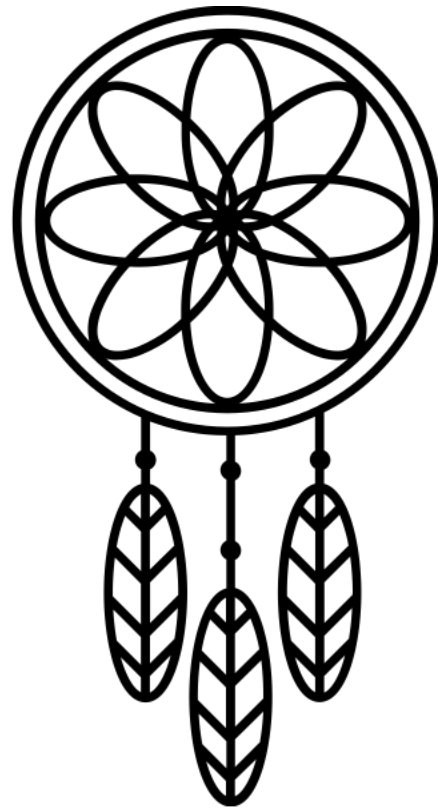
FUNDACIÓ
Innovació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

CAPTURANT IDEES

CAPTURANT IDEES: ESCOLES A TEMPS COMPLET

Capturant idees: Escoles a temps complet

LLOC O MOMENT	IDEES QUE JA FAIG I QUE VOLDRIA POTENCIAR	IDEES QUE VULL INCORPORAR
QUÈ SÓN I COM FUNCIONEN LES ESCOLES A TEMPS COMPLET		
QUÈ SÓN I COM FUNCIONEN LES ESCOLES A TEMPS COMPLET		
GENERATIONS SCHOOL NETWORK		
CITIZEN SCHOOLS		
SCHOOL OF ONE		
ALEMANYA, FRANÇA, ANGLATERRA I URUGUAI		

CAPTURANT IDEES: OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

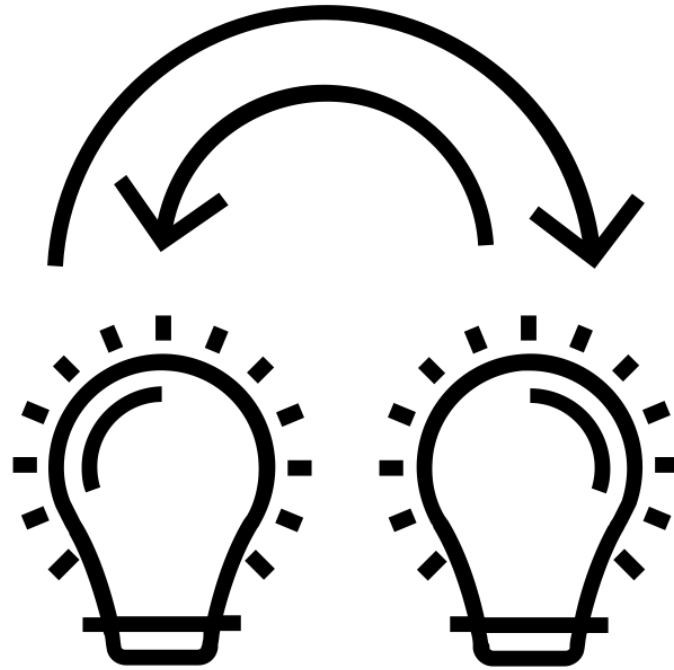
Capturant idees: Oportunitats educatives fora escola

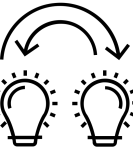
LLOC O MOMENT	IDEES QUE JA FAIG I QUE VOLDRIA POTENCIAR	IDEES QUE VULL INCORPORAR
QUÈ SÓN I COM FUNCIONEN		
QUÈ SÓN I COM FUNCIONEN		
SCIENCE LAB		
CHILDREN'S UNIVERSITY CIUDAD ESCUELA		
TECHBRIDGE GIRLS		
AFTERCHOOL ALLIANCE		
PILOTATGES I ACCIONS EDUCATIVES		

ENS ANALITZEM: COMPARTINT LES IDEES

ENS ANALITZEM: COMPARTINT LES IDEES

Idees compartides: Educació 360 - Educació a temps complet

LLOC I MOMENT	IDEES QUE JA FAIG I QUE VOLDRIA POTENCIAR	IDEES QUE VULL INCORPORAR

ÍNDEX

Què farem avui?

🕒 LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EDUCATIVES

- La via de les polítiques públiques
- Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?
- Diagnosi: indicadors i barreres
- Resultats
- Conclusió

🕒 EL PRECEDENT DE L'EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

- Què és l'Educació 360 - Educació a Temps Complet?
- Sistemes i Models:
 - ➔ Escoles a Temps Complet
 - ➔ Oportunitats Educatives Fora Escola

🕒 LABORATORI: ON SÓC?

🕒 PAUSA – CAFÈ

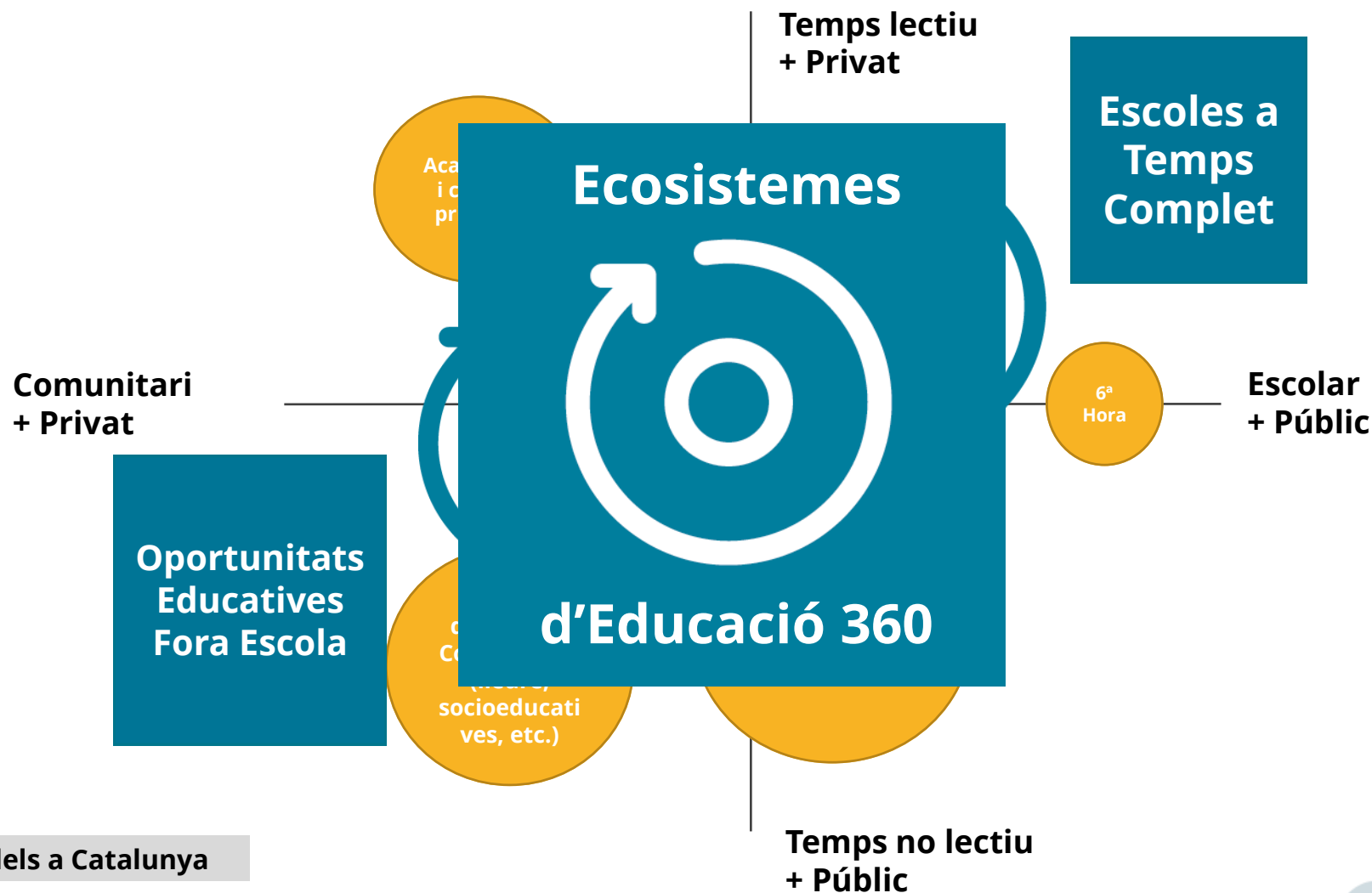
🕒 ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

- Què són?
- Com es construeixen?
- Casos d'èxit
- Aliança, lideratge i compromís
- Inversió econòmica
- Accés i participació
- Personalització de l'aprenentatge
- Sistema d'informació fiable
- Millora de la qualitat

🕒 LABORATORI: ON SOM?

SISTEMES I MODELS

Aplicació segons naturalesa del temps ampliat, l'entorn que lidera i el tipus de finançament

Pràctiques – models a Catalunya

Pràctiques – models Internacionals

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Què són?

Els **Ecosistemes d'Educació 360** són aquells que d'una manera **holística** situen **la persona, l'infant i el jove, al centre del procés educatiu** en la seva formació com a persones i ciutadans. En tots els seus **espais i temps**, en totes les seves dimensions de la personalitat i les intel·ligències, **connectant els aprenentatges i els valors educatius**, i que ho fan **de forma inclusiva**, sense discriminacions, i a partir de la implicació i col·laboració de **tots els actors i els recursos de la comunitat**.

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Què són?

Territoris en els que:

🕒 La comunitat és l'entorn d'aprenentatge.

Quan els centres educatius i la mateixa societat abracen la idea que l'aprenentatge va més enllà dels murs escolars, la comunitat sencera esdevé l'aula. Això implica poder tenir accés equitatiu a una llarga i rica **cartera de programes i d'oportunitats educatives**, dissenyada i adaptada a les necessitats i aspiracions dels infants i joves de la comunitat i en la que tots els agents educatius (centres educatius, entitats comunitàries, equipaments públics, agents socials, famílies, etc.) treballen de forma col·laborativa i uns mateixos estàndards de qualitat.

🕒 L'aprenentatge succeeix en qualsevol lloc i en qualsevol temps.

Per què l'aprenentatge s'ha de limitar a les hores que infants i joves passen dins l'aula cada setmana? L'aprenentatge online en el que pots decidir en quin moment formar-te, les pràctiques formatives que poden certificar-se i convalidar-se per crèdits acadèmics, les activitats de lleure educatiu, etc., són moltes de les possibilitats que en un ecosistema d'educació 360 demostren que els murs i els horaris dels centres educatius ja no són limitadors de l'aprenentatge. Pel que l'ecosistema afecta a diversos "temps": temps lectiu, temps no lectiu, temps de pati, temps de migdia, temps de cap de setmana i vacances, etc.

🕒 Els infants i joves dissenyen els seus propis itineraris educatius.

Si cada estudiant és únic, en compte de forçar a tots els infants i joves a aprendre d'una determinada manera, perquè no personalitzar cada itinerari i adequar-lo a les necessitats, interessos i aspiracions de cada estudiant individual?

🕒 L'aprenentatge està connectat, no desconnectat.

El coneixement tradicionalment dividit en sitges o matèries és transversal i, com la vida, està connectat a les múltiples experiències i oportunitats diàries que ofereix l'entorn.

🕒 Es dóna valor a tot tipus d'aprenentatges.

Donar valor i acreditar els aprenentatges, tant provinents d'un àmbit formal com no formal, com una de les principals aportacions.

🕒 Es construeixen més i millors oportunitats educatives per a tots els infants i joves.

Amb una forta perspectiva d'equitat i una real igualtat d'oportunitats educatives.

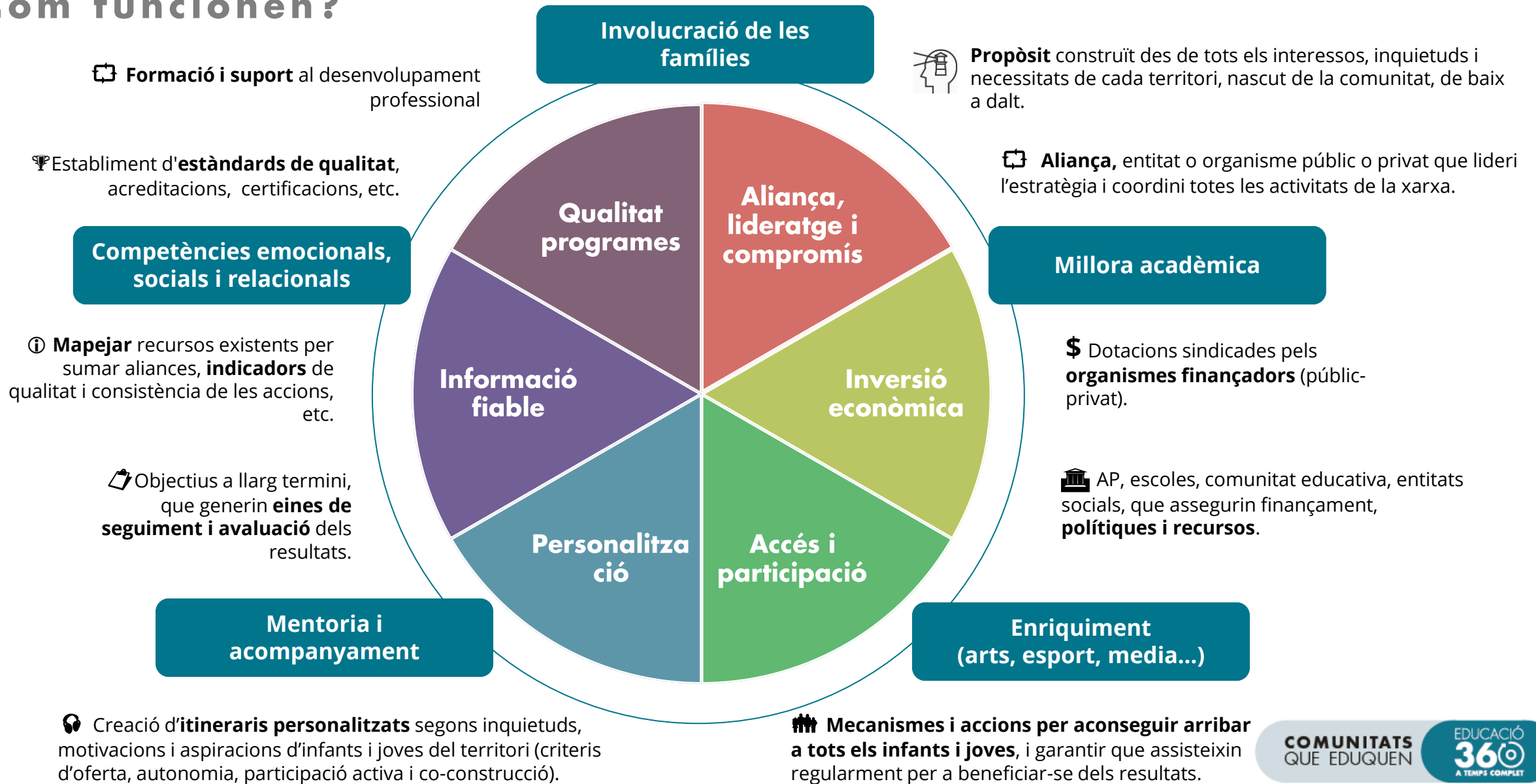
COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Com funcionen?

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Com es construeixen?

Tots vivim i aprenem dins d'ecosistemes. Fertilitzar un ecosistema d'educació 360 per satisfer les necessitats de tots els infants i joves requereix una **acció intencional i estratègica cap a objectius compartits**. Tot i que cada ecosistema és únic en el seu disseny i pràctica, sí que es poden aplicar una sèrie de principis de disseny que poden ajudar a aquesta tasca:

1. No hi ha una forma correcta, ni un "model correcte" per crear els ecosistemes d'educació 360.

Els entorns d'aprenentatge són complexos i desordenats, i no necessàriament lineals. L'objectiu de crear l'ecosistema no és dissenyar la mateixa experiència per a tots els infants i joves, sinó maximitzar, créixer i connectar les oportunitats d'aprenentatge perquè tots els joves tinguin accés a experiències d'aprenentatge de qualitat i connectades al llarg de vies que es diferenciïn segons els seus propis interessos.

2. Els ecosistemes abracen els valors, les creences, els interessos i les fortaleces de diverses cultures representatives de les comunitats a les quals serveixen, pel que el primer pas és compartir un propòsit compartit.

Molts cops, les xarxes d'educació 360 estan formades també per socis "no tradicionals" i experimenten noves formes creatives d'associar-se entre sectors.

3. Crear un ecosistema requereix la creació d'una aliança, amb una organització líder, creïble i altament compromesa, però també implicada amb la pràctica col·laborativa i la coordinació entre tots els agents.

Fertilitzar i fer créixer els ecosistemes implica comptar amb associacions dinàmiques i diversos socis que comparteixen el respecte pel rol dels altres entre els diferents sectors involucrats. La col·laboració funciona atenent l'interès compartit, però també personal, de tots els socis.

4. Sempre cal identificar i eliminar les barreres a l'accés equitatiu a l'aprenentatge d'alta qualitat per a tots els infants i joves, com a punt clau per a crear un ecosistema d'educació 360.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Com es construeixen?

5. Els ecosistemes estan basats en la connexió entre aprenentatges en entorns formals i informals, amb el suport de programes comunitaris per promoure el desenvolupament integral d'infants i joves, així com els resultats que proporciona la recerca sobre com aprenen i es desenvolupen, i la involucració i suport a les famílies.

6. Les pràctiques promouen l'aprenentatge actiu i autònom basat en l' "aprendre fent":

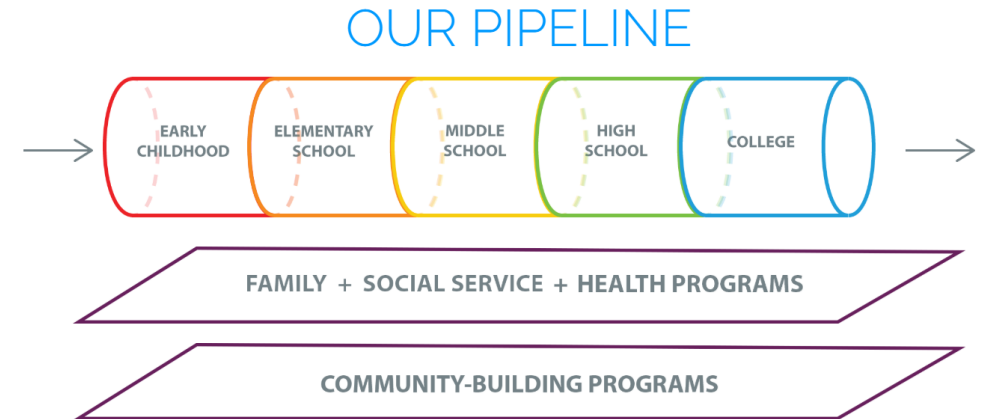
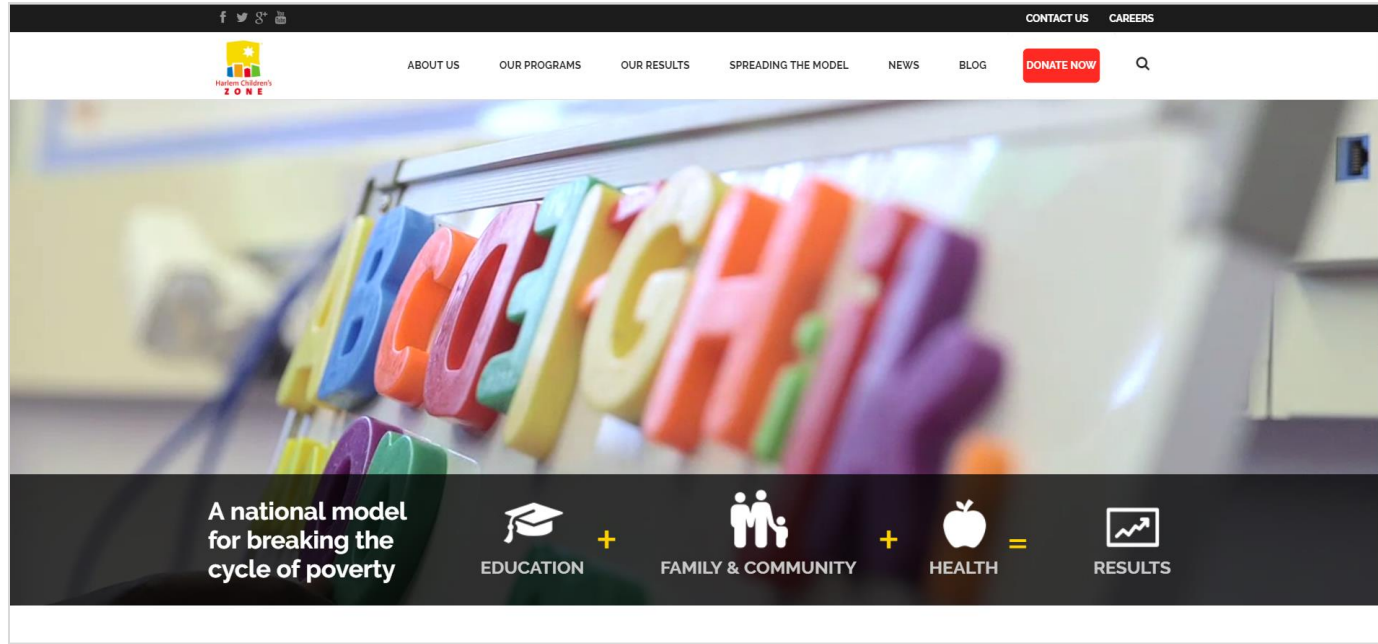
- construir la competència i l'autoeficàcia dels infants i joves en diferents àmbits d'enriquiment educatiu (steam, esports, arts – música, teatre, dibuix...-, acadèmiques, etc.);
- aprofundir en la comprensió del seu potencial actual i futur per aprendre i crear-se trajectòries educatives d'èxit;
- reforçar les seves habilitats socioemocionals, incloent la persistència, la flexibilitat, la creativitat, la resolució de problemes i la col·laboració.

7. Els ecosistemes d'educació 360 valoren la transparència i entenen que l'ús compartit de dades i la presa de decisions basades en dades són crítics.

8. Es prioritzen el temps per a la reflexió i l'intercanvi entre iguals entre els professionals implicats en la implementació d'estratègies intersectorials i líders organitzatius orientats a mantenir aquests esforços en base a l'avaluació dels resultats.

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Casos d'èxit – Harlem Children's Zone

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Casos d'èxit – My PASA, Providence After School Alliance

 401-490-9599 | info@mypasa.org

 Providence After School Alliance

[About](#) [Programs](#) [Get Involved](#) [Quality Ingredients](#) [Support](#) [Events](#) [News](#)

High School

Deepen the learning experience. Dive into your interests.

[Search](#)

Are you in High School?

Click here for more info about the Hub, PASA's program for high school students.

Hey Middle Schoolers!

Click here to learn more about the AfterZone, PASA's program for middle schoolers.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Casos d'èxit – Remake Learning

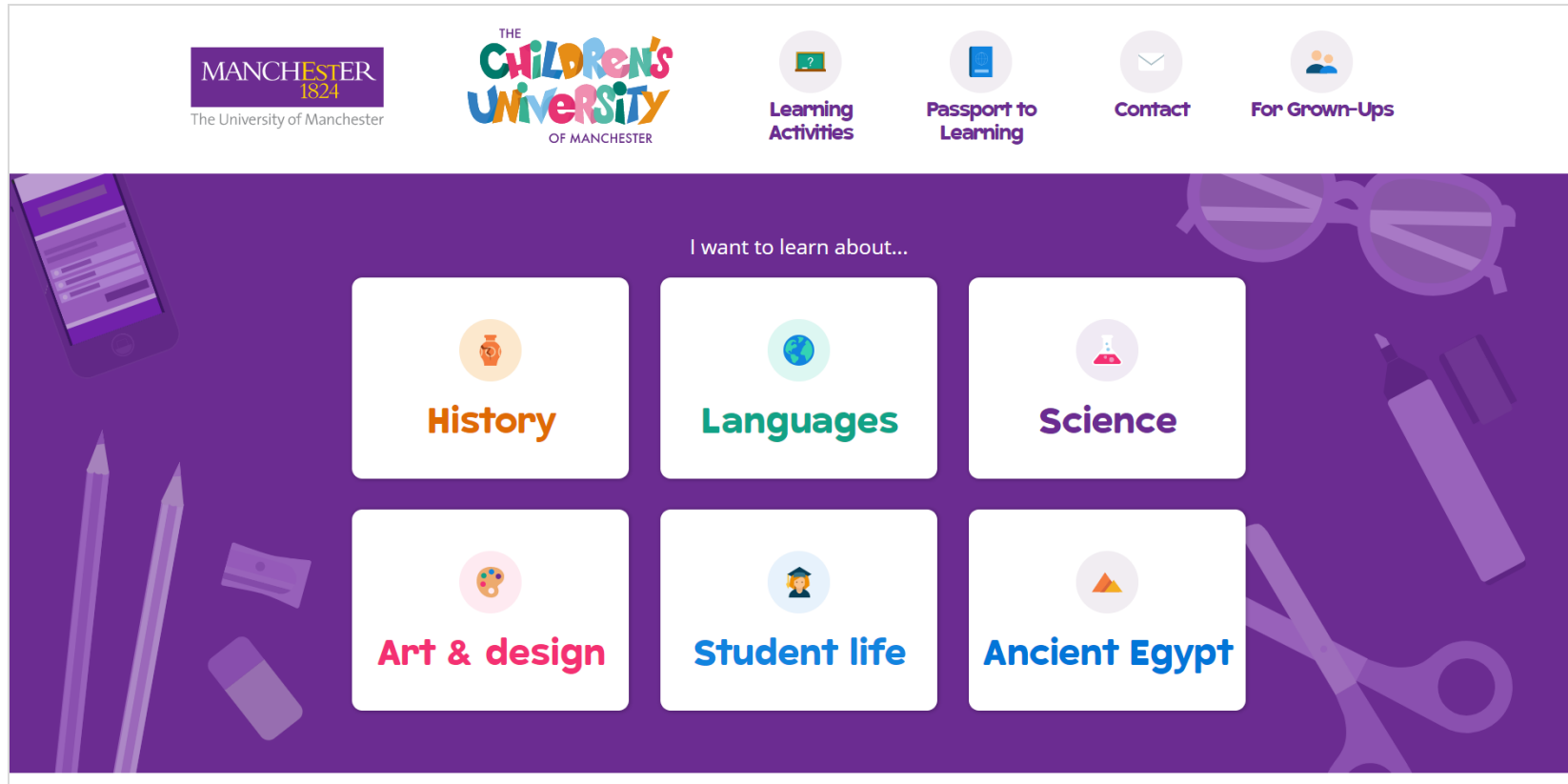

The banner features a green background with the text "POWER YOUR CHILD'S FUTURE" in large white letters, followed by "RemakeLearningDays.org" in green. To the right, it says "May 17-25" and "#RemakeDays" in a blue script font. A central graphic shows a cluster of colorful buildings with a white circle in the middle containing the text "remake learning days". Below the banner is a row of five images: a girl painting, a person climbing a tree, a girl and boy working together, a girl wearing headphones, and a boy smiling. At the bottom, a black bar contains the text "It's time to Remake Learning."

ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

Casos d'èxit – Children's University of Manchester

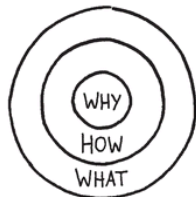

ALIANÇA, LIDERATGE I COMPROMÍS

Propòsit i responsabilitats compartides

1 Identificar el per què i el com

- Establir la **necessitat de canvi per a generar nous entorns d'aprenentatge** que connectin espais i temps educatius en el territori, entenent la indivisibilitat del **continuum educatiu**.
- Identifiquem **possibles partners** que vulguin unir-se a la iniciativa: Administració Pública, centres educatius, equipaments educatius locals, líders comunitaris, entitats socials, patrocinadors o finançadors, etc.
- Compartim **informació** i identifiquem **recursos** a activar.
- Discutim **estratègies** i **objectius comuns** en el territori.
- Compartim una **visió i un propòsit comú**, en un procés que neix de cada comunitat, de dalt a baix, i que fa que cada ecosistema d'educació 360 sigui únic.

2 Establir un lideratge compromès

- Comencem a construir i establir els **lligams de confiança entre els partners**: superació de cultures professionals diverses, reconeixem a tots els actors implicats com a elements de valor, etc.
- Treballem **vincles sostenibles** entre centres educatius, entitats i la resta d'agents.
- Dissenyem una **pla multianual** amb la prioritització i selecció d'accions clau (a partir d'una diagnosi de la realitat local), i distribuïm **rols i responsabilitats**.
- Ens comprometem a assolir uns **impactes conjunts**.
- Unifiquem i garantim **l'estratègia de finançament**.

ALIANÇA, LIDERATGE I COMPROMÍS

Establir el model de governança

Estructura de gestió i supervisió

Administració Pública

- Lideratge de l'Administració Pública local mitjançant un centre educatiu, un consorci o empresa local.
- La seu de l'aliança es troba a l'ajuntament, en un equipament municipal o seu de districte, o bé a la pròpia seu de l'agència específicament creada.

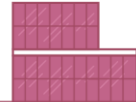
Els líders comunitaris poden atraure partners

L'Agència pública local manté l'Edu360 durant les transicions polítiques

La plantilla, el lideratge i la infraestructura ja estan en funcionament

Entitat No Lucrativa

- Aliança dirigida per un consell d'administració sense ànim de lucre o per algú designat pel consell
- La seu organitzativa es crea ad-hoc o s'incorpora de forma transversal en els diversos serveis que componen la iniciativa dins el territori

Rendiment de comptes al patronat o consell

Moltes entitats sense ànim de lucre reconfiguren fons a la iniciativa

Propòsit compartit: focus oportunitats educatives fora escola

Multiservei: el fora escola és part d'una estratègia més ambiciosa

Xarxa

- Les organitzacions designen un únic líder o equip motor per liderar la iniciativa Educació 360.
- No existeix una única seu física i organitzativa de l'aliança, sinó que diverses entitats i organitzacions en comparteixen la direcció i la gestió.

Horitzontalitat, sense jerarquia

La presa de decisions implica a un grup més ampli

Es basa en la col·laboració entre organitzacions en xarxa

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ALIANÇA, LIDERATGE I COMPROMÍS

Establir el model de governança

Estructura de gestió i supervisió

No existeix un model de governança “correcte”. Escolliu el que sigui millor pel vostre context local.

Sigueu clars en qui té les responsabilitats de liderar, supervisar, i gestionar el dia a dia de la iniciativa.

No expereu que el vostre model sigui el mateix d'aquí a 10 anys.

- Cada ecosistema ha de decidir quina és la millor manera de generar estructures de gestió, supervisió i millora del seu territori, **adaptades a la seva realitat i necessitats**, i ser conscient que **tot model haurà d'evolucionar**, tal i com evolucionarà el mateix entorn d'aprenentatge.
- Cal eliminar totes les possibles tendències a la rigidesa i construir **estructures àgils i adaptables al canvi**.

INVERSIÓ ECONÒMICA

Garantir el finançament i l'equitat

Inversió pública

Pressuposts
estables

Subvencions i
contractacions

Transferències
socials

- **Compromís polític** a través de **pressupostos estables** (que superin els cicles de 4 anys) que donin cobertura financera als municipis que desenvolupin aliances locals d'educació 360 i que reverteixin en els centres educatius, entitats d'educació comunitària i altres proveïdors educatius.
- **Subvencions i ajuts directes** a iniciatives d'educació 360 que es desenvolupin en els diferents territoris (condicionats a compromís, qualitat, etc.).
- **Paquets de transferències socials** (beques, ajuts...) per a garantir l'equitat social i educativa.

Finançament públic - privat

Gratuïtat

Beques

Tarifació social

- Garantir oportunitats educatives per a tots els infants i joves d'un territori implica 3 opcions bàsiques: **eliminar el cost** per a la persona implicada i a la seves famílies (gratuïtat), **becar** el 100% o la majoria del cost, o bé aplicar **sistemes de tarificació social**.
- La recerca ens diu les millors pràctiques de finançament són aquelles que estan **condicionades a objectius o fites compartides** (assistència, implicació, etc.).
- Per a cada mecanisme d'equitat cal que l'aliança 360 territorial tingui els **indicadors preestablerts**.
- **L'origen dels fons** de les activitats de l'ecosistema pot ser públic (despesa pública, subvencions...), privat (fons propis, donatius, socis, etc.) o mixt.
- Cal **regular l'admissió**: garantir l'accés a les activitats segons criteris d'equitat.

INVERSIÓ ECONÒMICA

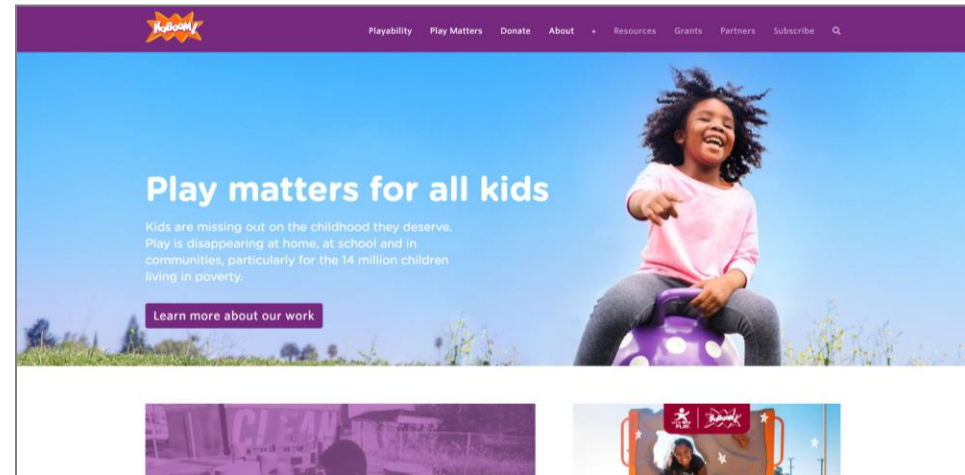
Garantir el finançament i l'equitat

Establir sinergies i economies d'escala

Suport al sistema públic de beques "Say Yes Syracuse"

Partenariat públic – privat per construir zones de joc per a infants "Kaboom!"

- Garantir oportunitats educatives per a tots els infants i joves d'un territori implica maximitzar i optimitzar els recursos econòmics existents: realinear recursos comunitaris, redissenyar polítiques locals, implicar al teixit productiu local, etc., en noves fórmules de finançament efectives que apostin per la sinergia públic-privada i la creació d'economies d'escala.

ACCÉS I PARTICIPACIÓ

Dissenyar a partir d'una diagnosi fiable

Radiografiar la realitat

- Identificar les **necessitats d'Educació 360 en el territori**, amb dades fiables i robustes. Cada ciutat o territori té un **context únic** que ha d'impulsar els seus objectius (a condicions úniques, s'han d'escollir focus únics).
- Establir un **sistema d'avaluació previ de les necessitats i eixos clau**: una primera **diagnosi** que ens puguis identificar els *gaps* en el serveis o les debilitats educatives del territori, i que ens permeti identificar aspectes i eixos clau que puguem alinear per a reduir l'escletxa d'igualtat d'oportunitats educatives.
- Aquestes **dades** poden provenir d'una recerca d'indicadors clau, focus grups, entrevistes focals, debats amb grups d'interès (infants, joves, famílies...), enquestació, etc.
- Establiment de la **baseline**: mancances, potencialitats, recursos dels partners, etc.

Prioritzar franges d'edat clau i territoris diana

- Focalitzar els primers passos de l'aliança en oferir activitats per a totes les edats però, en especial, en aquelles **franges d'edat i/o col·lectius més vulnerables**, i intentar ubicar-lo en aquells **centres, territoris o zones socialment més desfavorits**.

Dissenyar un pla d'acció multianual

- Identificar les **palanques de canvi** d'atracció de la franja d'edat clau.
- Sistematitzar la **bateria d'accions** a iniciar per aconseguir un entorn d'aprenentatge d'educació 360, tant a les franges clau com en tota la resta.
- **Programació de l'oferta** de caràcter inclusiu, intercultural, de gènere, diversificada, etc.

ACCÉS I PARTICIPACIÓ

Repensar espais, horaris i transport

Espais oberts, comunitaris i accessibles

- Escollir els **espais més efectius en els quals connectar amb els grups socialment més desfavorits**. Si cal, habilitar “mini localitzacions” a diversos barris segons necessitats que ha fet aflorar la diagnosi (evitar centralitzacions).
- Obrir, connectar i “**amortitzar**” **centres educatius i equipaments públics** (biblioteques, centres cívics, centres educatius, etc.) amb perspectiva d'educació 360.
- Pensar en espais i localitzacions **properes a zones dels centres educatius** o bé als llocs naturals de consum de temps de lleure i d'oci, i amb accés fàcil a **transport públic**.
- Tenir en compte la **seguretat** d'infants i joves (espais segurs, allunyats de zones amb molt trànsit, etc.).

Horaris extensos

- Establir el **màxim d'horaris assequibles i convenients**, tant per als infants com per a les seves famílies (possiblement amb horaris laborals extensos).
- **Reforçar-los en períodes no escolars** (estiu, etc.).
- Dissenyar una **estructura horària d'itinerari/menú** que permeti als infants i joves personalitzar al màxim la tria d'oportunitats.
- Explorar les possibilitats **d'oportunitats educatives online** ad hoc que permetin seguir aprenent en qualsevol lloc i en qualsevol moment.

Transport adequat

- **Integrar i millorar les oportunitats de transport públic** del territori per infants i joves (gratuïtat, beques, tarifació social...).
- Crear **serveis de transport ad hoc** pels diferents programes des del municipi.
- **Camins “escolars” segurs**.
- **“Cadenes” d'acompanyament** (voluntàries, familiars, P2P, etc.).

ACCÉS I PARTICIPACIÓ

Comunicació

1

Polítiques i campanyes de difusió

- Invertir en **plans i campanyes de difusió** per incrementar la participació dels grups d'edat més vulnerables, i atraure així aquells infants i joves més vulnerables representats a les activitats d'educació 360.
- **Doble "target"**: infants i joves però, sobretot, **famílies**.

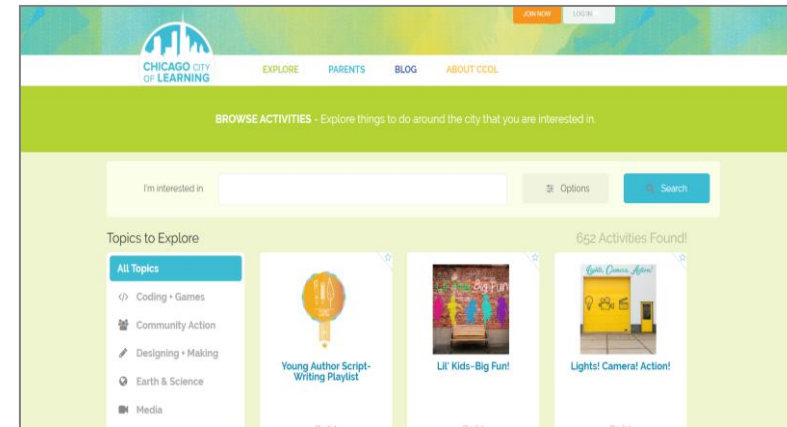
Campanya "#MySummerMatters2017" d'Afterschool Matters

2

Plataforma web – sistema d'informació

- Construir un **lloc web** o **sistema d'informació** on totes les famílies, infants i joves puguin conèixer i identificar les activitats i programes i com accedir-hi: tipus d'activitats, localitzacions, horari, requisits i condicions d'accés, promotor i aspectes clau del projecte educatiu, mesures d'accessibilitat econòmica, mesures de foment de la participació per a col·lectius específics i itineraris entre ofertes educatives a escala local.
- **Vincular les activitats de tot l'ecosistema**.

Web de la iniciativa "Chicago City of Learning"

PERSONALITZACIÓ DE L'APRENTATGE

L'infant i jove al centre

Connectar amb els seus interessos i motivacions

- Dissenyar una **oferta educativa adaptada a les necessitats, inquietuds i interessos dels infants i joves** del territori i també de les seves famílies.
- Construir un **lloc web** on totes les famílies, infants i joves puguin conèixer les activitats i programes i com accedir-hi.
- **Vincular les activitats de tot l'ecosistema**, amb informació pràctica sobre les facilitats en la participació, la possibilitat de crear itineraris propis, etc.

Possibilitar la creació d'itineraris personalitzats

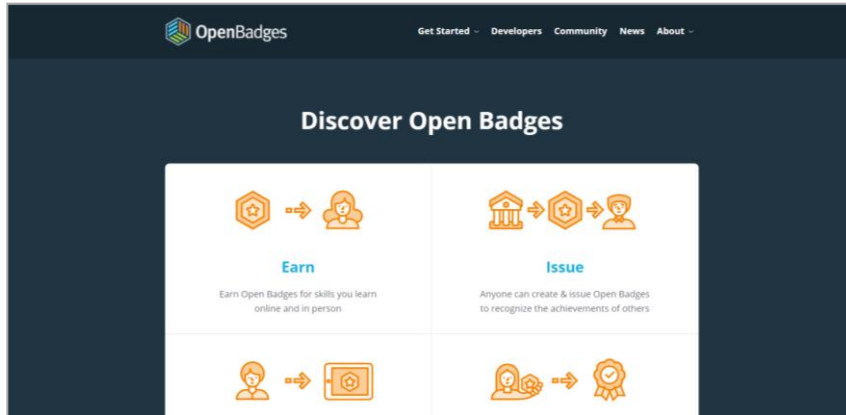
- Articular vies i estructures d'oportunitats educatives flexibles per a poder **donar autonomia** a infants, joves i les seves famílies en la **presa de decisions** sobre quines activitats d'aprenentatge es vol participar.
- Generar sistemes d'educació 360 que permetin a infants i joves **construir itineraris propis** des d'una **àmplia opcionalitat**, en els que es **reconeixin les seves experiències d'aprenentatge** i que es puguin **identificar les competències adquirides**.

PERSONALITZACIÓ DE L'APRENTATGE

L'infant i jove al centre

3

Acreditar els aprenentatges - microcredencials

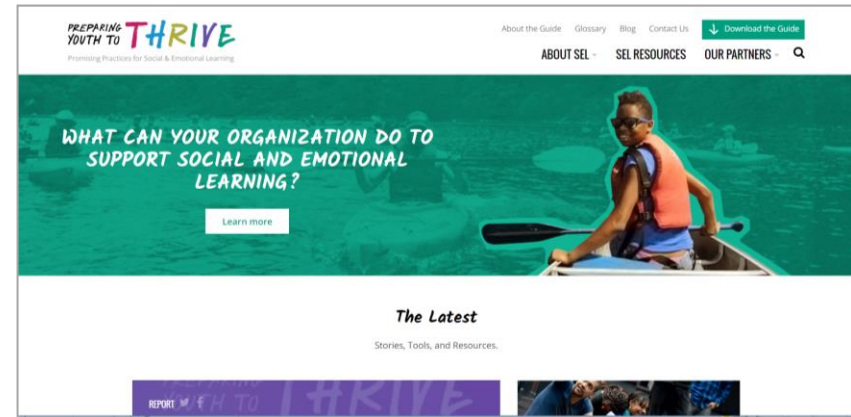

Web Open Badges

- Molts cops les experiències educatives fora del centre educatiu generen **habilitats, coneixements i competències molt àmplies que es mantenen invisibles**. Connectar-les amb les competències adquirides en l'àmbit formal ha de ser la primera de les preocupacions, però acreditar-les i dotar-les de valor educatiu ha de ser la segona.
- Una de les formes més comunes dels entorns d'educació 360 és **l'ús d'insígnies (badges) o microcredencials per acreditar i reconèixer tot aprenentatge** amb independència de quan o on es realitzi per part de l'infant i joves.

4

Vetllar per l'adquisició de competències socioemocionals

Web de la iniciativa "SEL Practices"

- Molts programes d'educació 360 inclouen en el seu disseny activitats específicament dirigides al **desenvolupament de competències relacionals i personals**, i a la construcció de valors i de participació social.
- La recerca ens diu que aquells programes que inclouen aquestes competències com un dels objectius a assolir (amb un disseny adequat), produeixen **efectes positius en l'autopercepció, la reducció de conductes de risc i la millora del rendiment acadèmic**.

SISTEMA D'INFORMACIÓ FIABLE

Mesura de l'impacte

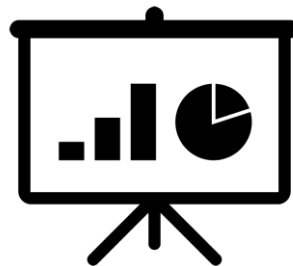
Sistema de recollida de dades

- Cal definir un **sistema de recollida de dades comú** que permeti **monitoritzar aquelles informacions clau** (inscripció, participació – assistència, etc.).
- Ha de ser un **sistema compartit** i que inclogui únicament **informació rellevant** i que ens ajudi a crear un sistema d'indicadors de resultats i d'impacte, i establir **els canals de comunicació** per a compartir aquesta informació i avaluar-la.
- En molts ecosistemes s'han creat **solucions digitals** per a construir els sistemes de recollida de dades.

Indicadors d'assoliment i d'impacte

- Establir, compartir i construir objectius comuns implica **establir una teoria de canvi sustentada per un resultat d'assoliment i d'impacte**.
- Per tant, a banda d'establir i desenvolupar una sèries d'objectius dels quals totes les activitats de l'ecosistema en depengui, cal **construir un sistema d'indicadors** per avaluar si les millores expressades i les activitats que s'han dissenyat per aconseguir els objectius són les adequades.
- Cal **diferenciar indicadors d'assoliment** (*outputs*: resultats i productes) **dels d'impacte** (*outcomes*: efectes).

Transparència

- El **rendiment de comptes** a tots els membres de l'aliança de l'educació 360 al territori i a la pròpia comunitat i ciutadania és un dels elements clau de tot ecosistema educatiu.
- La **transparència de resultats i d'impacte** és un element afavoridor per a la consolidació i desenvolupament de millors estructures de gestió, activitats educatives més eficients, etc.

SISTEMA D'INFORMACIÓ FIABLE

Exemple: indicadors comuns per establir prioritats d'acció

KINDERGARTEN THROUGH 2ND GRADE			
	ON TRACK	CLOSING IN	NOT ON TRACK
SCHOOL ATTENDANCE RATE	95%+	89.4%-94.9%	<89.4%
BEHAVIOR AS MEASURED BY SUSPENSIONS	No Suspensions	No Suspensions	1 or More Suspensions

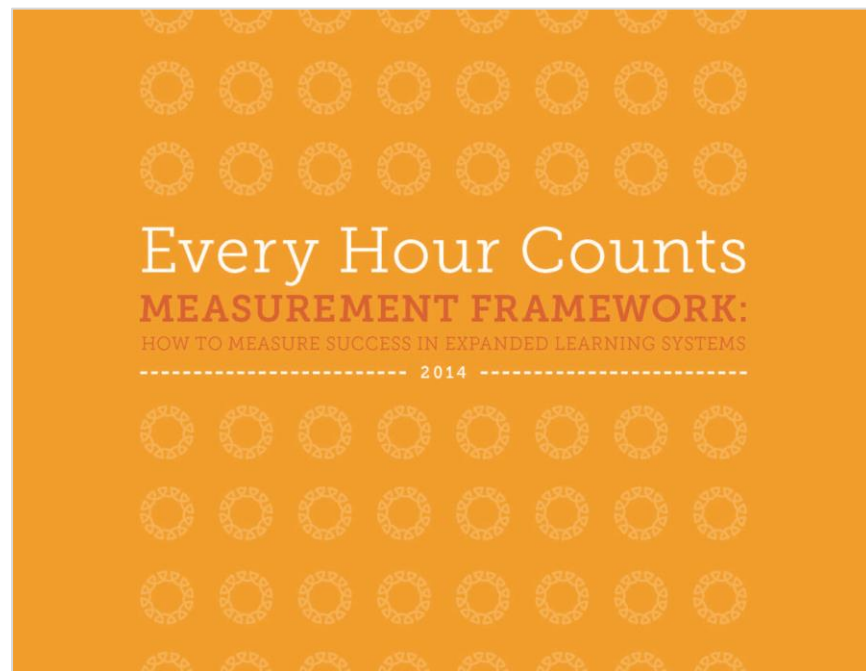
6TH THROUGH 8TH GRADE			
	ON TRACK	CLOSING IN	NOT ON TRACK
SCHOOL ATTENDANCE RATE	95%+	89.4%-94.9%	<89.4%
ACADEMIC PROFICIENCY*	Level 3 or 4 on all exams AND passed math and English courses	Level 2 on any exam OR failed math OR failed English	Level 1 on math or English exam OR failed math and English courses
BEHAVIOR AS MEASURED BY SUSPENSIONS	No Suspensions	No Suspensions	1 or More Suspensions

3RD THROUGH 5TH GRADE			
	ON TRACK	CLOSING IN	NOT ON TRACK
SCHOOL ATTENDANCE RATE	95%+	89.4%-94.9%	<89.4%
ACADEMIC PROFICIENCY*	Level 3 or 4 on all exams	Level 2 on any exam	Level 1 on any exam
BEHAVIOR AS MEASURED BY SUSPENSIONS	No Suspensions	No Suspensions	1 or More Suspensions

9TH THROUGH 12TH GRADE			
	ON TRACK	CLOSING IN	NOT ON TRACK
SCHOOL ATTENDANCE RATE	95%+	89.4%-94.9%	<89.4%
ACADEMIC PROFICIENCY*	Passed math and English (including algebra in 9th grade) AND all math and science courses are grade-appropriate AND timely credit accumulation	Passed math or English OR some, but not all, math and science courses are grade-appropriate OR missing between 1 and 5 credits	Failed math and English OR not enrolled in any grade-relevant math and science courses OR behind more than 5 credits OR failed at least one Regents exam
BEHAVIOR AS MEASURED BY SUSPENSIONS	No Suspensions	No Suspensions	1 or More Suspensions

SISTEMA D'INFORMACIÓ FIABLE

Exemple: marcs d'avaluació i mesura de l'impacte

Iniciativa "Every Hour Count"

Framework for Assessing School-Community Partnerships

Note: "Partners" refers to a school and a community partner

	Key Principles	Evidence of Strong Implementation	Evidence of Weak Implementation	Assessment
Common Purpose	The partnership supports a shared set of goals established by both partners. These goals are aligned to both partners' mission and vision.	- Community partner understands school's vision for increasing learning time, including its school-wide instructional focus - School understands the expertise/strengths of community partner - The partnership supports a set of desired outcomes for students which is articulated, documented, and shared between partners - Partners have a system in place to determine whether the desired outcomes have been met	- Partners are unclear on each other's goals and strengths - Partners do not share a set of common goals for students—each institution has its own agenda - Desired outcomes are not established at the outset, or are established but never revisited to assess and adjust	Weak ↔ Strong Notes:
Complementary Content	The school seeks out community partners with expertise that complements that of their own teachers and staff, establishing partnerships that bring outcome-driven programs, resources and services to the school that correspond with its goals for increased learning time.	- Community partner meets an unmet need at the school, providing a service, program, or resource that the school can't provide - Programming aligns with the state curriculum standards and school-wide achievement goals	- Programs and services are duplicated by multiple partners and/or school - Programming is not aligned with the standards or school-wide achievement goals	Weak ↔ Strong Notes:

© National Center on Time & Learning
24 School Street, 3rd Floor, Boston, MA 02108
www.timeandlearning.org

Iniciativa "Time and Learning"

Afters School Systems, Every Hour Count – Measurement Framework: how to measure success in expanded learning systems -
<http://www.afterschoolsystems.org/content/document/detail/4060/>

National Center of Time and Learning, Framework for Assessing School/Community Partnerships -
https://www.timeandlearning.org/sites/default/files/resources/assessing_school_and_community_partnerships_at_your_school_framework.pdf

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

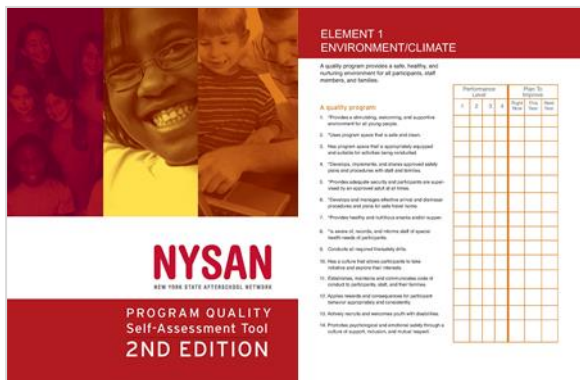
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOT HOM

MILLORA DE LA QUALITAT

Formació i capacitació

Estàndards de qualitat

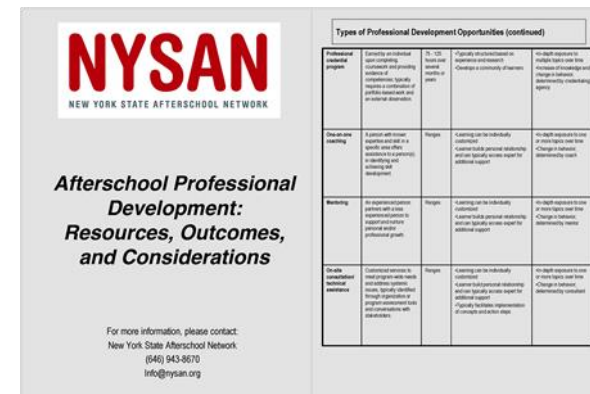

Iniciativa "NYSAN - Program Quality, Self-Assessment Tool"

- En un ecosistema d'educació 360 és de vital importància tant garantir la inscripció, l'assistència i l'efectivitat dels programes educatius com, a través de l'establiment d'indicadors de qualitat, monitoritzar **la millora contínua de les oportunitats educatives**.
- Per a fer-ho, és necessari **realitzar avaluacions contínues i inserir canvis, i seguir retroalimentant l'avaluació** per veure la millora en els seus efectes.

Formació i capacitació

Iniciativa "NYSAN – Afterschool Professional Development"

- Una de les vies més efectives de garantir la qualitat educativa en els ecosistemes d'educació 360 és incorporar proveïdors de qualitat i que comparteixin el propòsit compartit de l'aliança. En molts territoris és condició *sine qua non* **no acceptar proveïdors que no comparteixin el mateix propòsit i els criteris de qualitat i d'avaluació**.
- Una de les altres accions que s'acostumen a usar és **oferir desenvolupament i formació professional permanent**, com a valor necessari per alinear propòsit i fer créixer la cartera de proveïdors o aliats.

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ECOSISTEMA D'EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

Sistematització d'un enfocament territorial d'educació 360

ELEMENTS

LIDERATGE COMPROMÉS

- Administració Pública.
- Estaments polítics.
- Escoles.
- Agents locals i líders comunitaris.
- Entitats socials que lideren activitats d'oportunitats educatives fora escola.
- Patrocinadors o finançadors.

responsables
de

COORDINACIÓ
(pública o privada)

PLA MULTI ANUAL

- Assegurar finançament.
- Seleccionar prioritats.
- Definir rols i responsabilitats.
- Preveure resultats.

INFORMACIÓ FIABLE

- Identificar necessitats comunitàries.
- Seguir la participació i analitzar els resultats dels programes.
- Evidenciar els resultats obtinguts i els impactes assolits.

CONSTRUIR LA PARTICIPACIÓ

- Identificar infants i joves diana.
- Monitoritzar el seu progrés.
- Identificar i intentar eliminar barreres a la participació.
- Crear incentius per a millorar l'assistència a les activitats.
- Comunicació amb les famílies.

PROMOURE LA QUALITAT

- Desenvolupant estàndards de qualitat.
- Enfortint l'organització d'oportunitats educatives fora escola.
- Adoptant eines d'assessorament i de monitorització del procés.

que
promouen

MÉS PROGRAMES DE QUALITAT

- Missió definida i clara.
- Altes expectatives.
- Ambients segurs.
- Personal qualificat.
- Contingut apropiat.
- Assessorament freqüent.

MÉS PARTICIPACIÓ

- Intensitat (nombre dies/hores que els infants assisteixen a les activitats).
- Durada (quant de temps els infants es mantenen en el programa).

ÚS MÉS EFECTIU DELS RECURSOS PÚBLICS/ PRIVATS PER A OPORTUNITATS EDUCATIVES FORA ESCOLA

- Dotar de finançament els programes que conjuguen una alta participació i objectius de qualitat.
- Produir serveis d'oportunitats educatives fora escola a infància i comunitats que no gaudeixen de cap servei.

EFFECTES

que
resulten
en

BENEFICIS PER LA INFÀNCIA

- Aprenentatge i adquisició de capacitats i competències.
- Habilitats socials.
- Millora d'actituds envers l'escola.
- Menor risc de problemes conductuals.
- Major seguretat en si mateixos, autoestima i autonomia.

UN SISTEMA D'OPORTUNITATS EDUCATIVES DINS I FORA ESCOLA DE CIUTAT I SOSTENIBLE

- Finançament adequat.
- Polítiques de suport.
- Lideratge comunitari.
- Ampli suport públic.

L'HORIZZÓ EDUCACIÓ 360 ...

... pas a pas!

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

ÍNDEX

Què farem avui?

🕒 LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS EDUCATIVES

- La via de les polítiques públiques
- Oportunitats educatives dins i fora escola, un temps de desigualtats?
- Diagnosi: indicadors i barreres
- Resultats
- Conclusió

🕒 EL PRECEDENT DE L'EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

- Què és l'Educació 360 - Educació a Temps Complet?
- Sistemes i Models:
 - ➔ Escoles a Temps Complet
 - ➔ Oportunitats Educatives Fora Escola

🕒 LABORATORI: ON SÓC?

🕒 PAUSA – CAFÈ

🕒 ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

- Què són?
- Com es construeixen?
- Casos d'èxit
- Aliança, lideratge i compromís
- Inversió econòmica
- Accés i participació
- Personalització de l'aprenentatge
- Sistema d'informació fiable
- Millora de la qualitat

🕒 LABORATORI: ON SOM?

Oriol Ripoll

@oriolripoll
oriolripoll.net

Especialista en jocs

LABORATORI: ON SOM?

FUNDACIÓ
Innovació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

CAPTURANT IDEES: ECOSISTEMES D'EDUCACIÓ 360

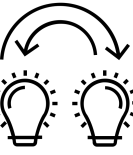
Capturant idees: Ecosistemes d'educació 360

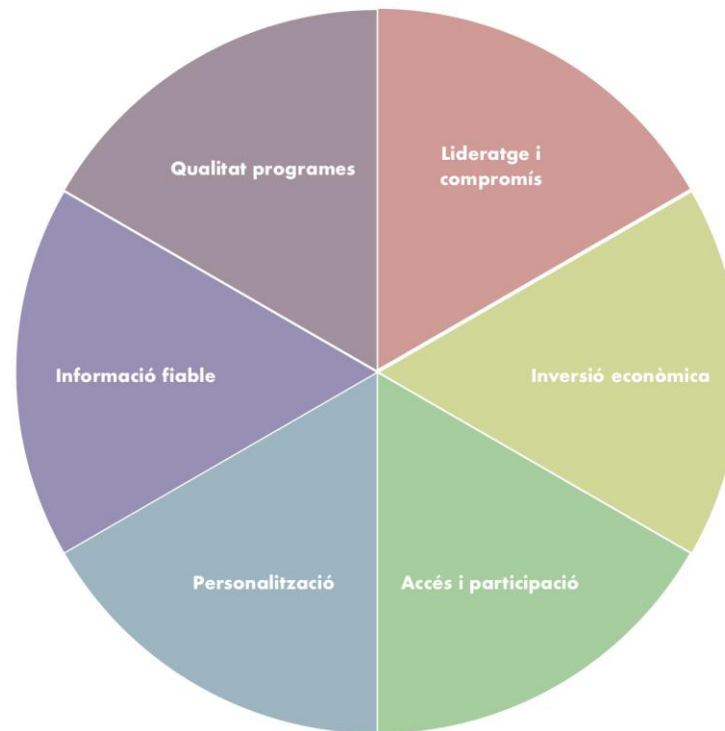
LLOC O MOMENT	IDEES QUE JA FAIG I QUE VOLDRIA POTENCIAR	IDEES QUE VULL INCORPORAR
QUÈ SÓN?		
COM FUNCIONEN?		
COM ES CONSTRUEIXEN?		
HARLEM CHILDREN'S ZONE		
MY PASA, PROVIDENCE AFTER SCHOOL ALLIANCE		
REMAKE LEARNING		
CHILDREN'S UNIVERSITY OF MANCHESTER		

ENS ANALITZEM: COMPARTINT LES IDEES

Capturant idees: Ecosistemes d'educació 360

ANALITZANT EL NOSTRE ECOSISTEMA

ANALITZANT EL NOSTRE ECOSISTEMA

Laboratori: escala d'avaluació i resultats

INDICADORS - Sumeu el nombre d'indicadors assolits del vostre territori per tal de determinar si està preparat per a implementar un ecosistema d'Educació 360.

LIDERATGE
PARTENARIAT
RECURSOS
IMPACTE

RESULTATS - Quina és la situació del vostre territori respecte a la possibilitat d'implementar un ecosistema d'Educació 360?

0-5 Indicadors assolits
6-10 Indicadors assolits
11-15 Indicadors assolits
16 o més Indicadors assolits

NOTES:

Adaptació de "Is your district ready to expand? A system-level Readiness Tool" by YASC (2012).

Laboratori: ecosistema nplet

COMUNITAT QUE EDUCUEM **360**
MILLORANT L'EDUCACIÓ PER A TOTHOM

Laboratori: ecosistema nplet

COMUNITAT QUE EDUCUEM **360**
MILLORANT L'EDUCACIÓ PER A TOTHOM

Laboratori: ecosistema nplet

COMUNITAT QUE EDUCUEM **360**
MILLORANT L'EDUCACIÓ PER A TOTHOM

Laboratori: ecosistema nplet

COMUNITAT QUE EDUCUEM **360**
MILLORANT L'EDUCACIÓ PER A TOTHOM

IDEES QUE M'EMPORTO

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

MOLTES GRÀCIES

Ens veiem de nou el dia 1 de juny!

COMUNITATS
QUE EDUQUEN

EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET

MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM